

KRAJOWA RADA
RADIOFONII I TELEWIZJI

Ocena realizacji obowiązku must carry/must offer

Warszawa, 5 grudnia 2023 r.

Spis treści

I.	Cel oceny.....	2
II.	Stan rynku.....	3
III.	Opis procesu badawczego	6
	1. <i>Cel badania</i>	6
	2. <i>Dobór próby.....</i>	6
	3. <i>Narzędzia badawcze</i>	6
	4. <i>Realizacja badań.....</i>	8
	5. <i>Wstępne grupowanie materiału</i>	8
	6. <i>Uogólnianie wyników badań</i>	8
	7. <i>Przygotowanie sprawozdania końcowego.....</i>	8
IV.	Przeprowadzone działania	9
V.	Interes społeczny w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej w programach „TVP 1”, „TVP 2” i regionalnych programach rozpowszechnianych przez TVP S.A.	9
	1. <i>Dostarczanie informacji.....</i>	9
	2. <i>Udostępnianie dóbr kultury i sztuki</i>	11
	3. <i>Ułatwianie korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki</i>	16
	4. <i>Upowszechnianie edukacji obywatelskiej.....</i>	23
VI.	Informacja o realizacji zadań w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej w programach nadawanych przez TVN S.A. („TVN”), Telewizję Puls Sp. z o.o. („TV Puls”), Telewizję Polsat Sp. z o.o. („Polsat”, „TV4”)	24
	1. <i>Dostarczanie informacji.....</i>	24
	2. <i>Udostępnianie dóbr kultury i sztuki</i>	25
	3. <i>Ułatwianie korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki</i>	25
	4. <i>Upowszechnianie edukacji obywatelskiej.....</i>	26
VII.	Wyniki oceny realizacji transmisji obowiązkowej przez operatorów	27
VIII.	Wyniki oceny realizacji zasady <i>must offer</i> przez nadawców określonych w art. 43 ust. 1 u.r.t.	28
	1. <i>Telewizja Polsat Sp. z o.o. nadawca programów „Polsat” i „TV 4”.....</i>	28
	2. <i>TVN S.A. nadawca programu „TVN”</i>	30
	3. <i>Telewizja Puls Sp. z o.o. nadawca programu „TV PULS”</i>	30
	4. <i>Telewizja Polska S.A. nadawca programów „TVP 1”, „TVP 2” i programów regionalnych TVP</i>	30
IX.	Wnioski	31
	1. <i>Problemy z realizacją art. 43.....</i>	31
	2. <i>Propozycje działań w zakresie <i>must carry/must offer</i></i>	33

I. Cel oceny

Zgodnie z art. 43. ust. 3 ustawy z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (Dz. U. z 2022 r., poz. 1722, dalej jako u.r.t.), Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (zwanej dalej: „KRRiT”) przeprowadza ocenę realizacji obowiązku, o którym mowa w ust. 1, nie rzadziej niż raz na dwa lata, kierując się **interese społecznym w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej.**

Do tej pory omawiany przegląd został przeprowadzony w 2011 r., 2013 r., 2015 r., 2017 r., 2019 r. oraz 2021 r. (oceny realizacji obowiązku określonego w art. 43 ust. 1 dostępne są na stronie: <http://www.krrit.gov.pl/dla-nadawcow-i-operatorow/ocena-realizacji-art-43-ust1-ustawy-o-rtv/>).

Art. 43. ust. 1 u.r.t. wskazuje, że operator rozprowadzający program, z wyłączeniem podmiotu rozprowadzającego program w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksie, jest obowiązany do rozprowadzania programów „Telewizja Polska I”, „Telewizja Polska II” i jednego regionalnego programu telewizyjnego rozpowszechnianego przez Telewizję Polską S.A. oraz programów rozpowszechnianych w dniu wejścia w życie ustawy z dnia 30 czerwca 2011 r. o wdrożeniu naziemnej telewizji cyfrowej na podstawie koncesji na rozpowszechnianie tych programów w sposób analogowy drogą rozsiewczą naziemną przez Telewizję Polsat S.A., TVN S.A., Polskie Media S.A., Telewizję Puls Sp. z o.o. W przypadku operatora rozprowadzającego programy w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego obowiązek rozprowadzania regionalnego programu telewizyjnego dotyczy regionalnego programu telewizyjnego właściwego dla danego obszaru.

W związku ze zgłaszanymi przez operatorów rozprowadzających programy problemami KRRiT w dniu 27 stycznia 2022 r. przyjęła Stanowisko w sprawie realizacji art. 43 i art. 43a ustawy o radiofonii i telewizji, w którym, podtrzymała Stanowisko z dnia 22 maja 2018 r. jednocześnie wskazując, że nadawca, który rozpowszechnia program, wymieniony w ust. 1, nie może odmówić operatorowi rozprowadzającemu program w sieci telekomunikacyjnej, o której mowa w ust. 1, zgody na rozprowadzanie tego programu, ani też nie może uzależnić udzielenia takiej zgody od uiszczenia jakiegokolwiek wynagrodzenia, w tym w szczególności z tytułu udzielenia licencji za korzystanie z nadania. **W ocenie KRRiT celem ww. regulacji, w zakresie *must carry* i *must offer*, jest powszechny i niepodlegający ograniczeniom społeczny interes w dostępie do programów telewizyjnych wskazanych przez ustawodawcę w art. 43 ust. 1. Dlatego też programy te mają, bez utrudnień związanych z dostosowaniem technicznym, docierać do wszystkich odbiorców.**

*(Kwestie związane z problemami z realizacją zasady *must carry*/*must offer* omówione zostały w Rozdziale IX. – Wnioski, 1. Problemy z realizacją art. 43)*

Art. 43 i 43a u.r.t., w obecnym brzmieniu, zostały wprowadzone do u.r.t. w ramach implementacji art. 31 dyrektywy 2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie usługi powszechnej i związanych z sieciami i usługami łączności

elektronicznej praw użytkowników (dyrektywa o usłudze powszechnej). Zgodnie z ww. dyrektywą „Państwa członkowskie mogą nakładać uzasadnione obowiązki transmisji obowiązkowej związane z nadawaniem określonych kanałów radiowych i telewizyjnych oraz usług uzupełniających, zwłaszcza usług ułatwiających odpowiedni dostęp niepełnosprawnym użytkownikom końcowym, na przedsiębiorstwa, które podlegają ich jurysdykcji i zapewniają sieci łączności elektronicznej wykorzystywane do rozpowszechniania wśród ogółu obywateli kanałów radiowych lub telewizyjnych, w przypadku gdy dla znacznej liczby użytkowników końcowych takie sieci są głównym sposobem odbierania kanałów radiowych i telewizyjnych. Takie obowiązki nakłada się jedynie wtedy, gdy są one niezbędne do realizacji celów leżących w interesie ogólnym, wyraźnie określonych przez każde państwo członkowskie; obowiązki te są proporcjonalne i przejrzyste”. Ponadto warto zwrócić uwagę, iż w art. 1 w/w. dyrektywy, który określa jej przedmiot i zakres podkreśla się: „w ramach dyrektywy 2002/21/WE (dyrektywa ramowa) niniejsza dyrektywa (2002/22/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r.) dotyczy dostarczania sieci i usług łączności elektronicznej dla użytkowników końcowych. Celem jest zapewnienie dostępności w całej Wspólnocie publicznie dostępnych usług dobrej jakości poprzez skuteczną konkurencję i wybór, a także zajęcie się okolicznościami, w jakich rynek nie zaspokaja w sposób zadowalający potrzeb użytkowników końcowych”. Podkreślić należy jednak, że ww. Dyrektywa utraciła moc z dniem 21 grudnia 2020 r. **Kwestie związane z zasadą *must carry* zostały znowelizowane art. 114 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2018/1972 z dnia 11 grudnia 2018 r. ustanawiającą Europejski kodeks łączności elektronicznej.**

Przepisy Dyrektywy nie zostały zaimplementowane do polskiego porządku prawnego. **9 grudnia 2022 r.** do sejmowego procesu legislacyjnego skierowane zostały projekt ustawy – **Prawo komunikacji elektronicznej** (druk nr 2861) oraz projekt ustawy – Przepisy wprowadzające ustawę – Prawo komunikacji elektronicznej (druk nr 2862). Projekty te miały za zadanie **wdrożyć do polskiego krajowego porządku prawnego Europejski kodeks łączności elektronicznej (EKŁE)**. Projekty zostały wycofane z sejmowego procesu legislacyjnego 21 kwietnia 2023 r. Termin na wdrożenie tej dyrektywy upłynął 21 grudnia 2020 roku.

II. Stan rynku

Usługa płatnej telewizji oferowana jest przez operatorów cyfrowych platform satelitarnych, podmioty rozprowadzające programy w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego, IPTV oraz podmioty rozprowadzające programy w systemie teleinformatycznym (Internecie).

W ramach działających na polskim rynku platform płatnej telewizji odbiorcy mają dostęp do ponad 400 programów (licząc z lokalnymi programami dostępnymi w sieciach operatorów) – zarówno polskich jak i polskojęzycznych wersji zagranicznych programów o różnym charakterze.

Operatorzy rozprowadzający programy w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego

satelitarnego koncentrują swój rozwój na terenach zurbanizowanych, gdzie już istnieje infrastruktura telekomunikacyjna lub jej budowa nie wiąże się z wysokimi kosztami. Operatorzy cyfrowych platform satelitarnych nie są związani koniecznością utrzymywania drogiej naziemnej infrastruktury i tym samym są w stanie oferować swoje usługi na całym obszarze Polski. Operatorzy IPTV podobnie jak i podmioty świadczące usługi za pomocą sieci Internet są uzależnieni od stanu technicznego infrastruktury telekomunikacyjnej.

Polski rynek operatorów rozprowadzających programy jest rozdrobniony. Na polskim rynku funkcjonuje ok. 300 operatorów rozprowadzających programy w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsyłanego naziemnego lub rozsyłanego satelitarnego (sieciach telekomunikacyjnych) obsługujących ok. 5 mln klientów, jednak z usług 4 największych operatorów (VECTRA – 720 000 klientów, PLAY (dawne UPC) – 1 472 679 klientów, Orange Polska – 669 000 klientów, Multimedia Polska (przejęta przez VECTRA) – 500 000 klientów, TOYA - 160 000 klientów, NETIA - 320 000 klientów, INEA - 190 000 klientów) korzysta ok. 63% ogółu abonentów.

Dodatkowo z usług 3 platform satelitarnych (Polsat Box – dawniej Cyfrowy Polsat, nc+, Orange TV) korzysta ok. 6 mln abonentów.¹

Tabela. Źródła sygnału telewizyjnego w gospodarstwach domowych²

Źródło sygnału telewizyjnego

własna antena satelitarna	34,4%
telewizji kablowa	32,7%
IPTV	3,3%
zbiorcza antena satelitarna	1,9%
'telewizja naziemna z anteny własnej pokojowej (wewnętrznej)	6,1%
telewizja naziemna z anteny własnej zewnętrznej lub takiej anteny poprzez jakiś dekoder	17,6%
telewizja naziemna ze wspólnej anteny (tzw. zbiorczej, najczęściej w budynkach wielorodzinnych zarządzanych przez administratora lub wspólnotę)	3,8%
telewizor nie jest podłączony do źródła sygnału ale odbiera TV	2%

¹ Dane dotyczące liczby abonentów przedstawiono na podstawie wpisów do rejestru Przewodniczącego KRRiT.

² Wyniki Badania Założycielskiego KIM styczeń - grudzień 2022, <https://kim.gov.pl/wyniki-badan/>

Coraz więcej podmiotów oferuje usługę rozprowadzania programów w systemie teleinformatycznym.

Dla jednych podmiotów jest to podstawowa działalność (WP Pilot, GoNet.TV, Sweet TV), dla innych uzupełnienie swoim abonentom dotychczasowej oferty o *TV Everywhere* (TOYA GO, Orange TV Go, UPC TV GO, TV Smart GO), rozszerzenie oferty operatora GSM o usługę rozprowadzania programów telewizyjnych (P4 Sp. z o.o. - Play Now, Play Now TV Box), rozszerzenie dotychczas używanej do rozprowadzania programów technologii kablowej lub satelitarnej i oferowanie klientom usług w nowej technologii niezależnie od oferowanych dotychczas (CANAL+ Polska S.A., Vectra S.A., Cyfrowy Polsat S.A.).

Usługę rozprowadzania programów uruchomiła także spółka CDA S.A. oferująca audiowizualną usługę medialną na żądanie (CDA Premium) oraz platformę udostępniania wideo (CDA.PL).

Za przewagę konkurencyjną tradycyjnych operatorów telekomunikacyjnych oraz operatorów usług mobilnych można uznać oferowanie przez nich dostępu do Internetu, bez którego korzystanie z platform OTT jest niemożliwe.

Digital TV Research – analitycy prognozujący trendy na rynkach technologicznych – wskazują, że w ciągu pięciu najbliższych lat dostawcy płatnej telewizji w krajach Europy Środkowo-Wschodniej stracą 2,093 mln abonentów. Z prognozy Digital TV Research wynika, że ich liczba spadnie z 75,458 mln w 2023 r. do 73,365 mln w 2028 r. W badaniu uwzględniono największych polskich operatorów. Z badania wynika, że w ciągu 5 lat liczba odbiorców niekodowanej telewizji satelitarnej w regionie może wzrosnąć z 11,686 mln do 12,771 mln. W przypadku bezpłatnej naziemnej telewizji cyfrowej wzrost ma być jeszcze bardziej zauważalny - wzrost z 33,914 mln w 2023 r. do 37,168 mln w 2028 r. Wpływ na to może mieć wyłączenie naziemnej telewizji analogowej w ostatnich częściach regionu. Obecnie liczba gospodarstw z analogową telewizją naziemną w Europie Wschodniej to jeszcze 2,642 mln. 4,450 mln klientów korzysta też z analogowej telewizji kablowej. Za pięć lat technologia ta nie ma być już używana. Proces wygaszania analogu prowadzi w Polsce m.in. Vectra i PLAY (UPC). Liczba abonentów satelitarnych platform cyfrowych spadnie z 27,192 mln do 25,323 mln (o 1,869 mln). Cyfrowe sieci przewodowe (kablone) dzięki wyłączeniu analogu mogą liczyć na wzrost z 21,456 do 23,467 mln (o 2,011 mln). Także usługi IPTV mogą cieszyć się większą popularnością. W 2023 roku będzie z nich korzystać 21,612 mln, a za pięć lat już 23,840 mln (wzrost o 2,228 mln). Nieznacznie może zmniejszyć się liczba gospodarstw domowych korzystających z płatnych naziemnych pakietów (z 748 tys. do 735 tys.), takich jak paczka Polsat Box w MUX-4.³

Infrastrukturę umożliwiającą odbiór streamingu (w tym VOD) ma 68,55% gospodarstw domowych, w tym Internet (stały lub mobilny) – 65,1% gosp. domowych, telewizor podłączony do Internetu – 35,9% gosp. domowych⁴

³ Za „Wirtualnemedi.pl”, <https://www.wirtualnemedi.pl/arttykul/koniec-platformy-cyfrowe-sieci-kablowe-liczba-abonentow-jak-zrezygnowac-z-placenia-co-wybrac>

⁴ Wyniki Badania Założycielskiego KIM, styczeń-grudzień 2022 r. <https://kim.gov.pl/wyniki-badan/>

III. Opis procesu badawczego

1. Cel badania

Stwierdzenie stanu faktycznego realizacji przez operatorów art. 43. ust. 1 u.r.t., problemów związanych z realizacją obowiązku transmisji obowiązkowej, realizacją przez nadawców w programach objętych zasadą *must carry/must offer* interesu społecznego w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej.

2. Dobór próby

Operatorzy rozprowadzający programy, nadawcy objęci obowiązkiem transmisji obowiązkowej wymienieni w art. 43. ust. 1 u.r.t.

3. Narzędzia badawcze

Podmioty rozprowadzające programy zostały wezwane do nadesłania informacji o realizacji obowiązku *must carry* w trybie art. 10 u.r.t.⁵

Platformy satelitarne

1. Cyfrowy Polsat S.A. - 3 160 000 abonentów (Polsat Box);
2. CANAL+ Polska S.A. - 2 100 000 abonentów;
3. Orange Polska S.A. – 669 000 abonentów (dane łączne z ofertą IPTV).

Operatorzy rozprowadzający programy w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozszewczego naziemnego lub rozszewczego satelitarnego (tzw. „operatorzy kablowi”, iptv)

1. PLAY (P4 Sp. z o.o., 31 sierpnia 2023 nastąpiło prawne połączenie spółek P4 i UPC Polska) – 1 472 679 abonentów;
2. Vectra S.A. – 720 000 abonentów;
3. Orange Polska S.A. – 669 000 abonentów (dane łączne z ofertą satelitarną);
4. Multimedia Polska Sp. z o.o. – 500 000 abonentów;
5. Netia S.A. – – 320 000 abonentów;
6. INEA S.A. – 190 000 abonentów;
7. TOYA Sp. z o.o. – 160 000 abonentów;
8. Polska Telewizja Szerokopasmowa Sp. z o.o. – 23 883 (dane szacunkowe), w rejestrze 350 abonentów;
9. Telewizja Kablowa Koszalin Sp. z o.o. - 16 000 abonentów;
10. Spółdzielnia Mieszkaniowa w Grudziądzu – 15 753 abonentów;
11. SAT-MONT SERVICE Sp. z o.o. – 15 000 abonentów;

⁵ Dane dotyczące liczby abonentów przedstawiono na podstawie wpisów do rejestru Przewodniczącego KRRiT.

12. AVIOS Sp. z o.o. - 14 626 abonentów;
13. JMDI Sp. z o.o. – 14 534 (dane szacunkowe) abonentów;
14. Poznańska Spółdzielnia Mieszkaniowa Winogrady – 13 700 abonentów;
15. Petrus Polska Spółka z o.o. Spółka jawna – 13 908 abonentów;
16. SGT Sp. z o.o. (Jambox) – 29 664 abonentów w rejestrze (spółka przejęta przez VECTRA S.A.), 155 000 (dane szacunkowe) abonentów;
17. ASTA-NET S.A. – 38 160 abonentów;
18. PROMAX Sp.j. Zofia Fórmanek-Okrój, Wiesław Okrój – 32 061 abonentów;
19. TELPOL PPMUE – 25 000 abonentów;
20. SAT FILM Sp. z o.o. i Wspólnicy Sp. komandytowa – 26 729 abonentów;
21. TEL-KAB Sp. z o.o. Sp. k. – 13 600 abonentów;
22. ELSAT Sp. z o.o. – 12 867 abonentów;
23. Puławska Spółdzielnia Mieszkaniowa – 12 009 abonentów;
24. Chopin Telewizja Kablowa Sp. z o.o. – 11 164 abonentów;
25. Telewizja Kablowa Dipol Sp. z o.o. – 11 500 abonentów;
26. Metroport Sp. z o.o. – 10 813 (dane szacunkowe) abonentów;
27. Tarnobrzaska Spółdzielnia Mieszkaniowa w Tarnobrzegu - 10 050 abonentów;
28. Stowarzyszenie Telewizji Kablowej RET-SAT 1 – 9 845 abonentów;
29. PEM ELPOS Sp. z o.o. – 9 108 abonentów;
30. SATPOL Sp. z o.o. Sp. k. – 8 580 abonentów;
31. INSANT s.c. Jerzy Jasiński, Roman Mieszkowicz – 7 970 abonentów;
32. Częstochowska SM „Nasza Praca” – 7 823 abonentów;
33. Eltronik „Media’ Sp. z o.o. Sp. k. – 6 841 abonentów;
34. Zakład Elektroniki „ISKO” SC – 6 347 (dane szacunkowe) abonentów;
35. Stella ZIT Zdzisław Gawęcki – 6 300 abonentów.

Operatorzy rozprowadzający programy w systemie teleinformatycznym (OTT)

1. P4 Sp. z o.o. (usługi: PLAY NOW i PLAY NOW TV - świadczone za pośrednictwem aplikacji mobilnych, aplikacji na urządzenia z systemem Android TV, Smart TV, serwisu internetowego, dekodera TV BOX) – 5 000 000 abonentów;
2. Cyfrowy Polsat S.A. (usługi: OTT Box Telewizja Internetowa – 31 600 abonentów, IPTV Polsat Box – 15400, POLSAT BOX GO – pakiety – 1 500 000 abonentów, POLSAT BOX GO - katalogi - 3 207 000 abonentów.);
3. CANAL+ Polska S.A. (usługa: serwis streamingowy CANAL+ - www.canalplus.com/pl, aplikacja „CANAL+”. Serwis CANAL+ jest dostępny na komputerach PC, Mac, smartfonach i tabletach z systemami iOS, Android, Windows, a także Apple TV+ i Android TV oraz AirPlay i Google Cast) – operator nie wyodrębnia w zgłoszeniach usługi OTT - 2 100 000 abonentów (ogólna liczba w zgłoszeniach);
4. Netwizor Sp. z o.o. (usługa: WP PILOT) – 400 000 abonentów;
5. T-Mobile Polska SA – (usługa Magenta TV, usługa tv.t-mobile.pl) – 61 000 abonentów;
6. CDA S.A. – (usługa CDA TV) – 58 245 abonentów;
7. TVN S.A. (usługi: Player.PL, TVN 24Go) – 30 000 razem abonentów;

8. GoNET s.r.o. (usługa: goNET.TV) – 5000 abonentów;
9. DAZN MEDIA Poland Sp. z o.o. – 3 000 abonentów;
10. VECTRA S.A. (usługa: dostępna za pośrednictwem dekodera Android TV, aplikacje mobilne - Android, iOS, strona internetowa) – 1900 abonentów.

Nadawcy objęci obowiązkiem transmisji obowiązkowej wymienieni w art. 43. ust. 1 u.r.t. zostali wezwani o nadesłanie informacji w trybie art. 10 u.r.t.

1. Telewizja Polska S.A. - nadawca programów: „TVP1”, „TVP2”, TVP Regionalna;
2. TVN S.A. – nadawca programu: „TVN”;
3. Telewizja Puls Sp. z o.o. – nadawca programu: „TV PULS”;
4. Telewizja Polsat Sp. z o.o. - nadawca programów: „POLSAT” oraz „TV4”.

Departament Mediów Publicznych oraz Departament Monitoringu Biura KRRiT przeprowadziły analizę sprawozdań programowych nadawców, składanych corocznie oraz informacji przygotowanych przez nadawców w ramach wezwań w sprawie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki oraz upowszechniania edukacji obywatelskiej.

Zgodnie z art. 43. ust. 2 u.r.t., nadawcy objęci obowiązkiem *must offer* nie mogą odmówić operatorowi rozprowadzającemu program w sieci telekomunikacyjnej zgody na rozprowadzanie tego programu, ani też nie mogą uzależnić udzielenia takiej zgody od uiszczenia jakiegokolwiek wynagrodzenia, w tym w szczególności z tytułu udzielenia licencji za korzystanie z nadania.

Zgodnie z art. 43a u.r.t. nadawcy, którzy rozpowszechniają programy, wymienione w art. 43 ust. 1, są obowiązani do nieodpłatnego udostępniania tego programu na wniosek operatora rozprowadzającego program, w terminie 14 dni od dnia złożenia wniosku. W przypadku, jeżeli nadawcy nie wykonają obowiązku nieodpłatnego udostępniania programów, Przewodniczący KRRiT, na wniosek operatora rozprowadzającego program, wzywa nadawcę do udostępnienia tego programu temu operatorowi, w terminie 14 dni od dnia doręczenia wezwania.

4. Realizacja badań

Odpowiedzi na wezwania o wyjaśnienia wysłane do operatorów oraz nadawców były nadsyłane pocztą oraz drogą elektroniczną.

5. Wstępne grupowanie materiału

Napływające materiały były wstępnie analizowane.

6. Uogólnianie wyników badań

Interpretacja uzyskanych informacji.

7. Przygotowanie sprawozdania końcowego

Opis stanu faktycznego wynikającego z przekazanych informacji. Sformułowanie propozycji zmian.

IV. Przeprowadzone działania

Operatorzy rozprowadzający programy wskazani w p. III. 3. zostali wezwani na podstawie art. 10 ust. 2 i 5 u.r.t., do nadesłania wyjaśnień w sprawie wykonywania obowiązku określonego w art. 43. ust. 1 u.r.t.

Departament Multimediów zwrócił się do spółek: Telewizja Polska S.A., TVN S.A., Telewizja POLSAT Sp. z o.o., Telewizja PULS Sp. z o.o. – nadawców programów objętych zasadą *must carry/must offer* – o nadesłanie wyjaśnień w sprawie realizacji obowiązku określonego w art. 43 ust. 1 u.r.t.

Przewodniczący KRRiT zwrócił się do Prezesa TVP S.A. o przekazanie informacji o sposobie realizacji w 2022 r. w programach „TVP 1”, „TVP 2” i programach regionalnych TVP zadań w zakresie:

- dostarczania informacji,
- udostępniania dóbr kultury i sztuki,
- ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechnianie edukacji obywatelskiej.

Departament Monitoringu Biura KRRiT zwrócił się (w trybie art. 10 ust. 2 u.r.t.) do nadawców: Telewizja Polsat Sp. z o.o. („Polsat”, „TV4”), TVN S.A. („TVN”), Telewizja Puls Sp. z o.o. („TV Puls”) o nadesłanie informacji na temat realizacji w 2022 r., zadań w zakresie:

- dostarczania informacji,
- udostępniania dóbr kultury i sztuki,
- ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki,
- ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechnianie edukacji obywatelskiej.

V. Interes społeczny w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej w programach „TVP 1”, „TVP 2” i regionalnych programach rozpowszechnianych przez TVP S.A.

Informację o realizacji zadań w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej w programach nadawanych przez Telewizję Polską S.A. opracował Departament Mediów Publicznych Biura KRRiT na podstawie materiału przekazanego przez Telewizję Polską S.A.

1. Dostarczanie informacji

W 2022 roku, w związku z trwającą pandemią i agresją Rosji na Ukrainę, dostarczanie widzom bieżących informacji było szczególnie istotne. Telewizja publiczna realizowała to zadanie w programach TVP1, TVP2 w programie informacyjno-publicystycznym TVP INFO oraz w paśmie wspólnym TVP3 Regionalna i w programach regionalnych 16 oddziałów terenowych.

Podstawowym źródłem **informacji** w ww. programach były codzienne **serwisy**. W TVP1 każdego dnia emitowano cztery pełne wydania „Wiadomości” i „Teleexpressu”, a w TVP2 – jedno wydanie „Panoramy” pełne i jedno wydanie skrócone. W paśmie wspólnym TVP3 Regionalna - nadawano codzienny serwis pn. „Dziennik Regionów” prezentujący najważniejsze wydarzenia dnia z punktu widzenia mieszkańców poszczególnych regionów Polski, a także serwis pn. „Express Regionów” przedstawiający ważne sprawy ogólnokrajowe pokazane z perspektywy regionów, zapowiedzi najważniejszych wydarzeń nie tylko w dużych miastach, stolicach województw, ale przede wszystkim w małych miejscowościach i wsiach. W ww. paśmie były też nadawane inne audycje informacyjne jak: „Pożyteczni.pl”, „Info Wilno”, „TVP3 INFO” czy „Agrobiznes” i „Agrobiznes extra”. Także w każdym z 16 programów regionalnych nadawano serwisy i magazyny informacyjne prezentujące aktualne wydarzenia oraz problemy dotyczące regionu, a w kilku programach (w TVP3 Białystok, TVP3 Lublin i TVP3 Rzeszów) także specjalne audycje informacyjne dla uchodźców z Ukrainy.

W 2022 r. widzowie, poprzez transmisje w programie TVP1, mieli możliwość uczestniczenia w najważniejszych wydarzeniach państwowych, uroczystościach rocznicowych i religijnych. Były to m.in: Orszak Trzech Króli, „Solidarni z Ukrainą” – koncert charytatywny, „Bo w rodzinie siła” - koncert okazji Światowego Roku Rodziny, transmisja uroczystości z okazji Święta Konstytucji 3 Maja; transmisja Mszy Świętej w Święto Bożego Ciała, „Warszawiacy śpiewają (nie)zakazane piosenki” - koncert z okazji 78. rocznicy wybuchu Powstania Warszawskiego, transmisja uroczystości z okazji Święto Wojska Polskiego, „1920. Wdzięczni bohaterom” – transmisja widowiska; Święto Dziękczynienia za plony – Jasna Góra 2022, Dożynki Prezydenckie, „Blask prawdy” – koncert z okazji XXII Dnia Papieskiego, „Gramy dla wolności i nadziei na lepsze jutro” – koncert w 83. Rocznicę sowieckiej agresji na Polskę, transmisja z okazji Święta Niepodległości 11 Listopada, 70 lat Telewizji Polskiej – gala jubileuszowa, transmisja Drogi Krzyżowej, pasterka z Watykanu, błogosławieństwa Urbi et Orbi, „Chwała na wysokości a pokój na ziemi” – koncert świąteczny z udziałem Pary Prezydenckiej.

Wydarzenia i problemy prezentowane w serwisach informacyjnych, omawiano, wyjaśniano i komentowano w audycjach publicystycznych. Audycje publicystyczne nadawane w 2022 r. – jak poinformowała Spółka – miały na celu „przedstawianie oraz wyjaśnianie problemów i zjawisk, z uwzględnieniem różnych punktów widzenia. Audycje te spełniały rolę publicznego forum, na którym prezentowano działania rządu, partii politycznych, organizacji pracowników i pracodawców oraz innych podmiotów życia publicznego i społecznego. Propagowały postawy prospołeczne i zachęcały do aktywności obywatelskiej. Często miały formę debaty z udziałem publiczności, a ich emisja na żywo dawała widzom poczucie uczestniczenia w dyskusji”. Ich tematyka obejmowała cały wachlarz zagadnień, od politycznych, społecznych, międzynarodowych, ekonomicznych po rolnicze i religijne. Najważniejsze cykliczne audycje publicystyczne zrealizowane w 2022 roku w programach TVP 1 i TVP 2 to: „Kwadrans polityczny”, „Alarm”, „Gość Wiadomości”, „Tydzień”, „Agrobiznes”, „Między ziemią a niebem”. Obok publicystyki politycznej, szczególne miejsce w programach TVP S.A. zajęła publicystyka społeczna, zwłaszcza w formie reportaży i magazynu interwencyjnego. Na konkretnych przykładach przedstawiano ludzkie sprawy oraz konflikty i problemy społeczne, a także patologie życia publicznego. Najbardziej znane cykle emitowane w 2022 r. w TVP 1

i TVP 2 to: „Sprawa dla reportera”; „Magazyn śledczy Anity Gargas”, „Magazyn Ekspresu Reporterów”, „Głębia ostrości”, „Pożyteczni.pl”, „Ocaleni”, „Pełny obraz”. Obraz współczesnego świata, przedstawiany w informacji, publicystyce i reportażu dopełniały filmy dokumentalne, nadawany w takich cyklach jak „Świat bez fikcji”, „Historia bez tajemnic”, „Ludzkie historie”, które ukazują Polskę i świat w całej jego różnorodności i problematyce.

Zgodnie z Ustawą o radiofonii i telewizji z 29 grudnia 1992 r. z późn. zm. (art. 22 ust. 2), telewizja publiczna zapewnia naczelnym organom państwa możliwość przedstawiania swoich stanowisk w formie wystąpienia lub orędzia w czasie największej oglądalności. W 2022 roku z tego prawa skorzystał Prezydent Andrzej Duda, który w programie TVP1 wygłosił 4 orędzia. Również inni przedstawiciele naczelnych organów państwowych mieli zapewnioną możliwość wypowiedzi i korzystali z niej w cyklicznych audycjach informacyjnych i publicystycznych, m.in. w paśmie wspólnym TVP3 Regionalna (w cotygodniowym „Tygodniku politycznym”).

Stanowiska partii politycznych w węzłowych sprawach publicznych prezentowane były w audycjach informacyjnych i w audycjach publicystycznych emitowanych m.in. w TVP 1, TVP 2 oraz programach regionalnych. Stanowiska związków zawodowych i związków pracodawców przedstawiane były w audycjach informacyjnych oraz w specjalnych cyklach, m.in.: „Moja praca” w TVP3 Regionalna. Ponadto ich przedstawiciele zapraszani byli do udziału w audycjach publicystycznych, m.in: do audycji w programach TVP 1, TVP 2 oraz regionalnych.

Ważną częścią oferty informacyjno-publicystycznej były nadawane w programach regionalnych audycje dla mniejszości narodowych i etnicznych emitowane w językach ww. mniejszości. Dla mniejszości ukraińskiej, audycje w jej języku narodowym ukazały się w programach rozpowszechnianych przez oddziały terenowe w Białymstoku, Olsztynie, w paśmie wspólnym TVP3 Regionalna. Audycje dla mniejszości rosyjskiej, białoruskiej, litewskiej i tatarskiej ukazały się w programie oddziału terenowego w Białymstoku i Szczecinie, dla niemieckiej – w Katowicach i Opolu, dla kaszubskiej – w Gdańsku, dla romskiej – w Białymstoku. Większość nadawanych audycji miała charakter publicystyczno-informacyjny. W audycjach poruszane były wszystkie tematy ważne dla tych środowisk, m.in. problemy społeczne, tożsamości narodowej, prawne, ale również dotyczące kultywowania swojej tradycji, kultury i sztuki.

2. Udostępnianie dóbr kultury i sztuki

W 2022 r. Telewizja Polska S.A. wypełniała ww. zadania nadawcy publicznego poprzez inicjowanie, produkcję i współprodukcję projektów filmowych i teatralnych, stanowiących zarówno przedmiot oryginalnej polskiej twórczości, jak i twórcze przetworzenie dzieł kultury światowej. Pełniła rolę mecenasa kultury, korzystając przede wszystkim z potencjału intelektualnego i artystycznego polskich autorów.

Teatr Telewizji już od 70 lat zapewnia widzom kontakt z wartościową literaturą dramatyczną, dokonaniem wybitnych twórców i artystów. Jego dorobek jest stale wzbogacany o premierowe spektakle, obejmujące zarówno klasykę, jak i literaturę współczesną. W 2022 roku, telewizja publiczna zrealizowała w swoich programach 78 przedstawień teatralnych, z czego 7 było premierami. W TVP1 wyemitowano 34 spektakle, w tym 10 premierowych. Były

to następujące spektakle premierowe: „Akompaniator” w reż. Adama Sajnuka, „Apollo z Bellac” w reż. Anny Wieczur, „Konrad Wallenrod” w reż. Jerzego Machowskiego, „Kordian” w reż. Zbigniewa Lesienia, „Krawiec” w reż. Marka Bukowskiego, „Król Edyp” w reż. Jacka Raginisa-Królikiewicza, „Polowanie na Karaluchy” w reż. Michała Szcześniaka, „Rewolwer” w reż. Wojciecha Adamczyka, „Romeo i Julia” w reż. Katarzyny Klimkiewicz, „Sprawa Rity G.” w reż. Darii Kopiec.

W 2022 r. emitowano także koncerty muzyki poważnej, operę i balet. Ich prezentacjom często nadawano rangę wydarzeń opatrzonych specjalną promocją, dotyczyło to zwłaszcza w twórców i artystów związanych z polską kulturą i sztuką.

Pozycje filmowe emitowane w TVP1 i TVP2 w 2022 roku przeznaczone były dla różnych grup odbiorców – od animacji i filmów dla dzieci, poprzez popularne filmy dla szerokiej widowni, do fabuły dla najbardziej wymagających widzów. Wśród nich można było znaleźć zarówno nowe obrazy, kontynuacje jak i pozycje powtórkowe:

- seriale telewizyjne o tematyce współczesnej i historycznej, przeznaczone dla szerokiego kręgu odbiorców: kontynuacja telenoweli historycznej „Korona królów”; seriale codzienne („Klan”, „Barwy szczęścia”, „Leśniczówka”); seriale komediowe („Rodzinka.pl”, „O mnie się nie martw”, seriale fabularne nowe i kontynuacje („Wojenne dziewczyny”, „Archiwista”, „Stulecie Winnych”, „Zieja”, „Ojciec Mateusz”, „Komisarz Alex”, „Na dobre i na złe”, „M jak miłość”, „Na sygnale”);
- filmy kinowe współfinansowane przez TVP S.A. zdobywające nagrody filmowe
- na festiwalach: „Marzec '68” reż. Krzysztof Lang, „Filip” reż. Michał Kwieciński, „Samier Alfa” (Lider) reż. Katia Priwiezienczew, „Matecznik” reż. Grzegorz Mołda, „Orlęta. Grodno '39” reż. Krzysztof Łukaszewicz, „Orzeł. Ostatni patrol” reż. Jacek Bławut, „Prorok” reż. Michał Konrad, „Strzępy” reż. Beata Dzianowicz, „Brigitte Bardot Cudowna” reż. Lech Majewski, „Dzień, w którym znalazłem w śmieciach dziewczynę” reż. Michał Krzywicki, „Magdalena: reż. Filip Gieldon, „Liczba doskonała” reż. Krzysztof Zanussi, „Tonia” reż. Marcin Bortkiewicz;
- filmy dokumentalne finansowane bądź współfinansowane przez TVP S.A., m.in.: „Lot. Egzorcyzmy Stańczaka” reż. Anna Zakrzewska, Łukasz Ronduda, „Premiera” reż. Joanna Rechnio, „Żywiół” reż. Cyprian Demianiuk, „Rodzina Wołosieńskich” reż. Rafał Geremek, „Ina Benita. Dwa życia” reż. Jacek Papis, „Sierżant” reż. Grzegorz Zasepa, „Kultura, Giedroyc i inni...” reż. Tomasz Śmiarowski.

Obok premierowych produkcji w ofercie filmowej znalazło się wiele znaczących wartościowych pozycji już wcześniej emitowanych. Filmy takie nadawane były w różnorodnych cyklach tematycznych bądź autorskich. Najbardziej znane, obecne już od lat w programach TVP1 i TVP2 to: „Hit na sobotę”, „Zakochana Jedynka”, „Filmowe czwartki”, „Kino Relaks”, „Kino bez granic”, „Polskie komedie”.

W 2022 r. Telewizja Polska wyszła także z nowymi inicjatywami, tworząc i realizując wydarzenia z różnych dziedzin kultury i sztuki, takie jak: II Festiwal Kultury Narodowej „Pamięć

i Tożsamość”, II Międzynarodowy Festiwal Telewizyjny „Heart of Europe”, XXI Festiwal Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji Polskiej „Dwa Teatry 2022”, XIV Międzynarodowy Festiwal Filmowy NNW. Niepokorni, niezłomni, wyklęci”. Ponadto, w programach wyemitowano wybrane cykliczne festiwale i koncerty: 10. Zamojski Festiwal Filmowy „Spotkanie z historią”, „62. Krakowski Festiwal Filmowy”, 30. Międzynarodowy Festiwal Sztuki Autorów Zdjęć Filmowych Energa CAMERIMAGE”, „Międzynarodowe Spotkania Zespołów Cygańskich – Romane Dyvesa”, „Festiwal Zaczarowanej Piosenki”.

Ważne miejsce w ofercie kulturalnej programów ogólnokrajowych TVP1 i TVP2 zajęły **magazyny artystyczne i kulturalne**, w których relacjonowano najważniejsze wydarzenia kulturalne, promowano wyróżniających się artystów, analizowano nowe zjawiska w polskiej i światowej twórczości, przybliżano artystyczne dokonania i intelektualne tendencje w kulturze współczesnej. Najbardziej reprezentatywne cykle kulturalne wyemitowane w 2022 r. w programach ogólnokrajowych to: „Informacje kulturalne”, „Tanie dranie” i „Z pamięci” (w TVP1) oraz „Lajk” (w TVP2).

Zagadnienia związane z szeroko rozumianą kulturą i sztuką były też obecne w programach regionalnych i paśmie wspólnym TVP3 Regionalna. Poświęcono im liczne **magazyny, felietony i relacje oraz reportaże i filmy dokumentalne**. Koncentrowano się w nich przede wszystkim na prezentowaniu dorobku kulturowo-historycznego poszczególnych regionów, ich tradycji oraz osób zasłużonych dla regionu. Wspierano również lokalnych twórców i animatorów kultury oraz relacjonowano regionalne wydarzenia artystyczno-kulturalne (koncerty muzyczne, spektakle teatralne, festiwale, etc.). Poniżej zostały wymienione audycje poświęcone kulturze nadane w następujących programach:

- **pasmo wspólne TVP3 Regionalna:** „Szlakiem miejsc niezwykłych”, „Poczytalnia”, „Gwiazdy od szafy”, „Rozmowy bardzo kulturalne”, „Cafe piosenka”, „Dzieła, arcydzieła”;
- **TVP3 Białystok:** „Przystanek Kultura”, „Świadkowie czasu”, „Zdarzyło się wczoraj”, „Kwadrans z historią”, „Gawędy Kłosowskiego”, „Tradycja, współczesność, różnorodność”, „Kantyki Supraskie”, „Ethno Festiwal Czeremcha”, „Kwadrans z historią”, „Piórkiem i tuszem”;
- **TVP3 Bydgoszcz:** „Czego nie widać”, „Gadające głowy”, „Klub kultura”, „Małe miejscowości, wielcy ludzie”, „Opera pełna życia - Bydgoski Festiwal Operowy”, „Po oklaskach”, „Gwiazdy Camerimage”, „Maestro w Bydgoszczy”, „Nie tylko Gustlik... Franciszek Pieczka”, „4. Festiwal Pamięci Andrzeja Zauchy - Serca Bicie”;
- **TVP3 Gdańsk:** „Sztuki piękne”, „Oratorium Pomorskie. Tak Trzeba”, „Koncert symfoniczny”, Spotkania w pracowni”, „Gala Wielkiej Nagrody Dwa Teatry Zamość 2022, „Dwa Teatry”, „Dwa Teatry czytają”, „Zajrzeć pod wodę”, „Rzeźbiarskie świąty Tomasa Radziewicza”, „Cześćnik”, „Świat w kolorze bursztynu”;
- **TVP3 Gorzów Wielkopolski:** „Joszko Broda. Kolędy i gawędy”, „Pastorałki pod choinką, pod jemiolą”, „Pastorałki”, „Spać ci kazali Polsko”, „Kalejdoskop”, „Ekstraklasa kulturalna”, „Kulturalnie do stołu”, „Gwiazdy od szafy”, „Szlakiem miejsc niezwykłych”, „Poczytalnia”;

- **TVP3 Katowice:** „Zawsze z kulturą”, „Śląskie 4 you”, „Portret subiektywny”, Sylwetki sławnych Ślązaków, „Kadry śląskiej filmówki”, „Dej pozór. Szół tok Izoldy Czmok”, „Mini Jack”, „Pokój na poddaszu”, „Z historia w tle”, „Życie jako pieśń - Z teki Adolfa Dygacza”, „Nie tylko Gustlik... Franciszek Pieczka”, „Spotkanie z Krystianem Zimmermanem”;
- **TVP3 Kielce:** „Podróże z historią”, „Szlakiem miejsc niezwykłych”, „Księga obyczajów”, „Tajemnice Watykanu”, „Piosenki Jana Wojdaka”, „Kasa biletowa”, „Kroniki festiwalowe”, „Muzeum Polskiej Piosenki”, „Urok życia”, „Koło się kręci”, „Kreatywni” „Muzyczny klucz”; „Szlakiem Kolberga”, „Poczytalnia”, „Gwiazdy od szafy”, „Na tropach historii”, „Zbieram, więc jestem. Kolekcje - zbiory – hobby”, „Design i Ty”, „W hołdzie Prymasowi Tysiąclecia”, „Witaj mała Gwiazdko”, „Szlakiem miejsc świętych”, „Szlakiem drewnianych kaplic”, „Liczy się pasja”;
- **TVP3 Kraków:** „Tu wszystko jest Polską”, „Rzecz w Kulturze”, „Arrasów dzieje osobliwe”, „Pod Tatrami”, „Kronika Kulturalna”, „Nowohucka Kronika Filmowa”, „Urok życia”, „Muzealne opowieści”, „W cyklu Kalejdoskop regionalny - Skarby architektury drewnianej UNESCO”, „Marzyciele”, „W cyklu Panorama Kultury - Cracovia Danza. Kraków tańcem malowany”, „Dzieła, arcydzieła”, „Krakowskie portrety”, „Kto wie? szuka czyta Krawczuka”, „Małopolskie Instytucje Kultury”, „Wielcy z Małopolski”, „Ekspertyza”, „Kryptonim muzeum”, „Młodzi zdolni Małopolanie”, „Wesołe lata Telewizji Kraków”, „Kultura na ludowo#wspieram”, „Szlak przydrożnych kapliczek”, „Paleta. Koncert latającego skrzypka”, „Filmoteka Małopolska”, „Nie będąc jestem”, „Bezcenna Dama”, „Obywatel kolczastego świata”, „Człowiek z Wysokiego Zamku”, „Autoportret za mgłą. Olga Boznańska”, „Fajna to była przygoda - Stanisław Deńko”, „Niespokojny duch Józefa Pitonia” „Słyszę ją wszędzie”, „Wiśniak”, „Śpiewała Ewa Demarczyk”, „Ślady mojego istnienia” „Ania. Rzecz o Anie Dymnej”, „Adolf Szyszko Bohusz. Architekt Niepodległej”, „Junio. Magiczny świat Józefa Mehoffera”, „Zdolne bestie te Kossaki”, „Był taki człowiek. Jerzy Bińczycki”, „Wspomnienia o Julianie Tuwimie”, „Wymaluj obraz”;
- **TVP3 Lublin:** „Między Wisłą i Bugiem”, „Afisz”, „Stop! Kultura”, „RoberTeka”, „Reportaż na deser”, „Kreatywni”, „Zobacz, co słychać”, „Zbieram, więc jestem. Kolekcje - zbiory – hobby”, „Skarbiec sztuki Lubelszczyzny”, „Wiosna/Lato/Jesień/Zima z TVP3 Lublin”, „Geograficzne Fenomeny Lubelszczyzny”, „Czwartkowe studio na tarasie”, „Koncert - VIA DUKT - Musica Antiqua”, „Koncert - Muzyka Trójmorza - koncert galowy” - podczas „II Festiwalu Trójmorza Via Dukt”, „Kazimierski Festiwal Organowy”, „Golden Gate String Quartet”, „Songi stanu wojennego i wolności”, „Wesołą nowinę bracia słuchajcie”, „Cicha noc, święta noc”, „Joszko Broda, kolędy i gawędy”, „Chwała i Zwycięstwo! Powstanie Wielkopolskie 1918/1919”, „Stąd daleko odejść... pamięci Agaty Budzyńskiej w 25. Rocznicę śmierci”, „14. Festiwal Serca Bicie Pamięci Andrzeja Zauchy”, „Wielka sława Bogusława. Bogusław Kaczyński - świat opery i operetki”, „Spać Ci kazali, Polsko”, „Chełmska Hodegetria”, „Dziwak?”, „Etno po lubelsku”, „Gala XXI Festiwalu Teatru Polskiego Radia i Teatru Telewizji - Dwa Teatry - Zamość 2022”, „Harmonie Starego Miasta z Karolem Szymanowskim”, „Koncert - Ballady bez romansów. Mickiewicz wzruszony”, „Koncert - Historia Szarego”, „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”, „Uchodźcy” spektakl teatralny, „Wielkie miniatury Czesława Ślani”, „Krypta Niezłomnych”,

- „Smorawiński”, „Gala Kiepurowska - arie i duety miłosne”, „Kultura w kadrze”, „Lubelskie z Ukrainą”;
- **TVP3 Łódź:** „Kultura bez maski”, „Przystań w kulturze”, „Teatr Wielki zza kulis”, „XXVII Międzynarodowy Festiwal Sztuk Przyjemnych i Nieprzyjemnych, „Spirit of Łódź Festiwal - Richard Bona”, „Przesłuchanie Człowieka, rzecz o Przemysławie Gintrowskim”, „Wojciech Kilar – credo”, Pracownia reportażu”, „VIII Rubinstein Piano Festival”, „Prosto z lasu”, „27. Kwesta na Starym Cmentarzu w Łodzi”, „Kulturalna wiosna / Kulturalne lato / Kulturalna jesień / Kulturalna zima”, „16 mm historii”, „Maestro”, „Chopin w łódzkiej operze”, „Rzemieślnicy”, „Szlakiem miejsc świętych”, „Tomek na granicach II Rzeczypospolitej”, „Grająca szafa Telewizji Łódź”, „Koncert pieśni i piosenek antytotalitarnych pamięci Jerzego Bożyka”, „Na ludowo”, „Zimowo – folkowo”, „Skarby Łodzi”, „Szlakiem filmowej Łodzi”;
 - **TVP3 Olsztyn:** „Przemek Dyakowski. Życie na jazzowo”; „Mazurski Festiwal Operowy BELCANTO”, „Witaj mała Gwiazdko”, „Okolice Szlaku Świętej Warmii”, „Kazimierski Festiwal Organowy”, „Informacje kulturalne”, „Muzealne opowieści”, „Seans dla każdego”, „Czego nie widać”, „Świadkowie czasu”, „Rober Teka”, „Czas na reportaż” (reportaże o tematyce kulturalnej), „Szlakiem kościołów drewnianych”, „Podróżnik kulturalny”, „Skarbiec Sztuki Lubelszczyzny”, „Szlakiem miejsc niezwykłych - Pomniki Historii”, „Wstaje Nowy Dzień”;
 - **TVP3 Opole:** „Czesław Niemen”, „Muzeum Polskiej Piosenki”, „Prymas uwięziony”, „Strefa Kultury”, „Szlakiem drewnianych kaplic”, „Szlakiem miejsc niezwykłych - Pomniki Historii”, „Tajemnice Watykanu, „Tradycja po opolsku”, „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”;
 - **TVP3 Poznań:** „Wokół Wieniawskiego - Przed Wieniawskim/XVI Międzynarodowy Konkurs Skrzypcowy im. H. Wieniawskiego”, „Wokół Wieniawskiego - Studio Konkursu”, „Wielki Wu, czyli rzecz o Wieniawskim”, „KUL – Tour”, „Salon poezji”, „Czytać każdy może”, „Jarosław Maszewski”, „Zdzisław Dworzecki”, „Baśń o Trzech konikach”, „Całe Królestw Króla”, „Koncert poświęcony pamięci Gabriela Chmury”, „Noc i mgła”, „Szlakiem drewnianych kościołów”, „Szlakiem Kolberga”, „Komeda, Komeda”, „Nie - pamiętnik Zbigniew Górny”, „Przeboje Bogusława Kaczyńskiego - Podróże muzyczne”, „Z przytupem”;
 - **TVP3 Rzeszów:** „Magazyn Kultury - Wstęp wolny”, „Stacja Rzeszów Główny”, „Impresje filmowe”, „Skarby architektury drewnianej”, „Sanktuaria na Podkarpaciu”, „Osobliwości Podkarpacia”, „Podkarpacka scena przebojów”, „Kwartet”, „Z Andrusiem po Galicji”, „Kalejdoskop”, „Podkarpackie tablice i inskrypcje”, „Europejski Stadion Kultury”, „Dino Top Festival 2022”, „Liczy się pasja”, „Jednego Serca Jednego Ducha Online”, „Grzane Wino”, Siemaszkowa śpiewa - Przestrzenie Sztuki, „62. muzyczny Festiwal w Łańcucie”, „Koncert Telewizji Rzeszów”, „Konkurs Muzyki Polskiej im. St. Moniuszki”, „Emanuel Schlechter - szlagworty niezapomniane”, „Teatr internetowy”;
 - **TVP3 Szczecin:** „Gwiazdy od Szafy”, „Koncerty w TVP3 Szczecin”, „Kronika Obraz Dnia Kultura”, „Krzysztof Krawczyk - całe moje życie”, „Magiczne drzewo”, „Maryla. Tak kochałam”, „Menu kulturalne”, „Nie taka prosta historia”, „Nieznana opowieść wigilijna”, „Pasja. Ecce Homo”, „Tacy byliśmy”, „Telenotatnik”, „Zaginione – odnalezione”;

- **TVP3 Warszawa:** „Łazienki z kulturą”, „Strefa Mazowsze”, „Qadrans ąltury”, „Twórcy polecają”, „Strefa Mazowsze”, „Reportaż o tematyce kulturalnej”, „Warszawski dzień”;
- **TVP3 Wrocław:** „Chuligan Literacki”, „Czytać każdy może”, „Ćwiczenia z patrzenia”, „Dolina Pałaców i Ogrodów”, „Moniuszko. Znany i Nieznany-M.F. w Kudowie Zdroju”, „Ella-jestem z Wrocławia”, „Errata do biografii”, „Dolny Śląsk. Do zobaczenia”, „Gala Kiepurowska”, „Galeria. Piosenki Jacka Kaczmarskiego”, „Gorączka. Piosenki Elvisa”, „Gwiazdy, gwiazdki, gwiazdeczki. Melodie sprzed lat”, „Henryk Tomaszewski i jego teatr”, „Herbacyani Smok”, „Klan z sopranem”, „Kody ceramiki”, „Kombinat. PPA”, „Komeda, Komeda”, „Koncert Muzyki Kameralnej. Kozłówka”, „Kosarewicz, ktoś kto widzi lepiej”, „Kultura Duchowa Narodu”, „Labirynty kultury”, „Lalki Pana Bronka”, „Luxus prosta historia”, „Magdalena Abakanowicz”, „Małe wielkie kolekcje”, „Mandarynki i pomarańcze. PPA”, „Moniuszko Znany i Nieznany. M.F. w Kudowie Zdroju”, „Msza H-moll J. S. Bacha”, „Oblicza kultury”, „Obywatel poeta Zbigniew Herbert”, „Od Piasta do biznesmena. Dolnośląskie zamki”, „Organy grają do końca”, „Ostatni taki kabaret”, „Pałace i rezydencje Lubelszczyzny”, „Pamiętajcie o ogrodach. Gwiazdy z Dolnego Śląska”, „Pan Sylwester Wielki”, „Pejzaże dzieciństwa”, „Po prostu Krystyna Feldman”, „Prolog 56 Prolog 56 M. F. Henryka Wieniawskiego”, „Przegląd filmów o sztuce”, „Romuald & Roman”, „Studio Festiwalowe DCF”, „Plastyka polska XX wieku według Jacka Woźniakowskiego”, „Tadeusz Różewicz”.

3. Ułatwianie korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki

W 2022 r. Telewizja Polska S.A. prezentowała w swoich programach **dorobek z różnych dziedzin wiedzy i obszarów nauki**. Oferta audycji edukacyjnych była adresowana do szerokiej widowni, ale jej część uwzględniała także możliwości percepcyjne dzieci i młodzieży. Ważnym elementem tej oferty było poradnictwo dotyczące różnych dziedzin życia codziennego, np.: ochrony zdrowia i zdrowego stylu życia, opieki nad zwierzętami, zachowań proekologicznych i ochrony środowiska naturalnego, itp.

W programach TVP1 i TVP2 prowadzono **edukację historyczną** obejmującą głównie XX wiek i bieżące wydarzenia w Polsce i na świecie. W 2022 roku wyemitowano filmy fabularne, dokumentalne, teleturnieje wiedzy oraz spektakle teatralne o ww. tematyce, np.: „1982”, „Brytyjska rodzina królewska i jej tajemnice”, „Bucza przebaczenia nie będzie”, „Cena wyzwolenia” „Człowiek, który rzucił wyzwanie Pekinowi”, „Epitafia Katyńskie”, „Fenomen polskości” „Gra o koronę”, „Głód prawdy”, „Historia bez tajemnic” – pasmo filmów dokumentalnych odkrywające tajemnice historii polskiej i zagranicznej, „Irmologion supraski”, „Kolebka ludzkości”, „Jak Oskar komunę obalał”, „Kościuszk. Przewodnik bardzo współczesny”, „Królowa Elżbieta i Księżę Filip: Miłość i obowiązki”, „Królowa: władczyni i matka”, „Księżę Filip. Mąż królowej”, „Księżę Karol - syn i dziedzic korony”, „Lidia Lwow – Eberle. Pro memoria” „Luftwaffe 39: Zbrodnia nieukarana”, „Muranów”, „Niezlomni”, „Nocna zmiana”, „Ofiarowanie”, „Oni szli Szarymi Szeregami”, „Ostatnia góra”, „Paderewski. Człowiek czynu, sukcesu i sławy”, „Paszporty wolności”, „Putin: historia rosyjskiego szpiega” „Pogrom w Przytyku”, „Portrety wojenne”, „Powiedzcie światu”, „Powstania Śląskie ... muzyczne historie” „Powstanie zwykłych ludzi”, „Rodzina Wołosańskich”, „Rzeź Woli”, „Stan

zagrożenia”, „Świat został stworzony dla mnie”, „Trzeci maja, czyli dziś”, „Umarł aby żyć. Rzecz o Stefanie kardynale Wyszyńskim”, „Upadek żelaznej kurtyny”, „Wojna światów”, „Z pamięci”, „ZSRR. Rozpad mocarstwa”, „Życie według świętego Jana Pawła II”, „Notacje” „Świat bez fikcji”, „Korona królów. Jagiellonowie”, „Korona królów – taka historia” „Korona królów, wybrane spektakle „Teatru Telewizji”, „Wielki Test. Polscy wynalazcy i odkrywcy”, „Wielki Test. Bohaterowie polskiego podziemia”.

W programach TVP1 i TVP2 prowadzono także **edukację w zakresie nauk ścisłych, medycyny i edukacji medialnej** poprzez emisję filmów dokumentalnych i teleturniejów wiedzy. W 2022 r. były to następujące pozycje programowe: „Antybiotykooporność: globalne zagrożenie”, „Ciemna strona smartfonów”, „Co nam przyniesie przyszłość”, „Coś tu pachnie: węch i jego tajemnice”, „Cyberbezpieczeństwo”, „Drony dobrodziejstwo czy zagrożenie”, „Eksperyment placebo: czy mózg uzdrowi ciało”, „Eksperyment: zabójcza lawina” „Epidemie: niewidzialny wróg”, „Fascynujący świat”, „Fascynujące miejsca”, „Ludzkość z przypadku: gen, który stworzył mózg człowieka”, „Nauka o śnie: jak spać lepiej” , „Penicylina – rewolucja w medycynie”, „Prawda o antybiotykach”, „Przewodnik dla podróżnika na Marsa”, „Robolove”, „Superinteligencja”, „Sztuczna inteligencja w służbie zdrowia” „Świat w sieci”, „Wielki Test o Energii Jądrowej”.

W ww. programach ogólnokrajowych wiele czasu poświęcono również **edukacji z zakresu geografii, przyrody i ekologii**. W 2022 r. nadawano teleturnieje wiedzy, filmy dokumentalne i magazyny: „Podstępni intruzi. Inwazja obcych gatunków – rośliny”, „Przyrodnik na tropie”, „Zagadki sejsmologii”, „Zmiana klimatu. Fakty”, „Wielki Test o Lesie”, „BBC w Jedyńce”, „Cietrzew – w nadziei na lepsze jutro”, „Czas w las”, „Duże jest piękne”, „Europa. Walka o bioróżnorodność”, „Fascynujące miejsca”, „Leśni zapylacze”, „Magia polskiej przyrody”, „Natura w Jedyńce”, „Las bliżej nas”, „Magazyn rolniczy”, „Marsz pingwinów 2: Przygoda na krańcu świata”, „Ochrona głuszca w Polskich Lasach”, „Ostoja”, „Paryskie mosty”, „Pireneje – piękne i dzikie”, „Rybołowy pod skrzydłami leśników”, „Rok w ogrodzie” i „Rok w ogrodzie extra”, „Sekretne życie kotów”, „Szkocja. W poszukiwaniu dzikiej przyrody”, „Woda i las. Źródło życia na Ziemi”, „Zakochaj się w Polsce”, „Cejrowski. Boso przez świat”, „Klasztorne smaki Remigiusza Rączki” „Okrasa łamie przepisy” – magazyn kulinarno-podróżniczy, „Smaki świata po bałkańsku”, „Smaki świata po iberyjsku”, „Smaki świata – pośród mórz”, „To się optaca”.

Kolejnym istotnym elementem edukacji prowadzonej w programach TVP1 i TVP2 było **promowanie zdrowego stylu życia i profilaktyki zdrowia** poprzez emisję filmów dokumentalnych, reportaży, magazynów poradnikowych, teleturniejów wiedzy. W 2022 r. nadano następujące pozycje programowe poświęcone ww. zagadnieniu: „Cała prawda o fitnessie”, „Co jeść by ratować planetę”, „Jak wzmocnić naszą odporność”, „Ocaleni”, „Prezydencki panel ekspertów na temat COVID-19”, „Uzależnieni od tabletek”, „Przeciwbólowy kryzys opioidowy”, „Wielki Test o Zdrowym Życiu”, „Zacznij od zdrowia”, „Pytanie na śniadanie”, „Operacja zdrowie”, „Alergie współczesnego świata”, „Tajemnice ludzkiego ciała”, „Nauka o śnie: jak spać lepiej”, „Koronawirus - między czwartą i piątą falą

pandemii”, „Koronawirus – kierunek Nowy Jork”, „Koronawirus z bliska”, „Jutro ulepimy bałwana”, „Jak się żyje z OCD”.

Szczególną formą działania na rzecz promocji zdrowia i zdrowego trybu życia były kampanie społeczne. W programach ogólnokrajowych i regionalnych TVP regularnie emitowano spoty poświęcone zdrowiu: spot - Dziecięcy Telefon Zaufania, spot - Wojna z rakiem, spot społeczny - Kampania społeczna Fundacji Rak&Roll pt. "Na scenie życia", spot społeczny - Cukrzyca - Niebezpieczny Związek, spot kampanii społecznej Stowarzyszenie Pomocy Chorym na Mięsaaki i Czerniaki Sarcoma pt. Rak UV, spot społeczny - "SM - walcz o Siebie - Kasia", spot – „SM - liczy się czas”.

Większość audycji edukacyjnych kierowana była do szerokiej widowni, jednak szczególnie ważną grupę widzów stanowiły dzieci i młodzież. Mimo istnienia wyspecjalizowanego programu TVP ABC, **audycje edukacyjne i oświatowe dla dzieci i młodzieży** były obecne także w programach ogólnokrajowych. W 2022 r. roku nadano w nich, m.in. takie audycje jak: spektakle teatru telewizji oraz filmy fabularne na podstawie lektur szkolnych („Chłopi” cz. 1 i 2, „Krzyżacy”, „Noce i dnie”, „Ogniem i mieczem”, „Potop redivivus”, „Szatan z siódmej klasy”, W pustyni i w puszczy”), audycje pt. „Weterynarze z sercem”, „Rodzinny ekspres”.

Część zadań związanych z szeroko rozumianą edukacją była realizowana poprzez teleturnieje prezentujące wiedzę z różnych dziedzin, np: „Gra słów. Krzyżówka”, „Koło fortuny”, „Postaw na milion”, „Va Banque”, „Jaka to melodia”, „To był rok!”.

Również w Oddziałach Terenowych TVP S.A. ważne miejsce zajmowały **audycje oświatowe i prezentujące dorobek różnych dziedzin nauki i wiedzy** (m.ni. poświęcone regionalnej historii, przyrodzie, prezentujące osiągnięcia naukowe) oraz prowadzące poradnictwo z różnych dziedzin życia codziennego (np.: profilaktyka i leczenie chorób, opieka nad zwierzętami, ochrona środowiska naturalnego, zachowania proekologiczne):

- **pasma wspólne TVP3 Regionalna:** „Astronarium”;
- **TVP3 Białystok:** „HistoriaPl”, „Polacy na ratunek Żydom”, „Bitwa Białostocka”, „Tam gdzie nie zakwitną jabłonie”, „Liczył się tylko honor”, „Astronarium”, „Abecadło Astronomii”, „Miejsce w raj”, „Moja historia”, „Everyday English”, „Ahora Espanol”;
- **TVP3 Bydgoszcz:** „Lekcja historii”, „Everyday English”, „Ahora Espanol”, „A to historia”, „Przechodzimy do historii”, „Mała Urania”, „Spotkania z ekologią”, „Drobny kruchy człowiek”; „Nauka pełna energii”, „Nauce bez przerwy”, „20 lat Toruńskiego Festiwalu Nauki i Sztuki”, „Bydgoski Festiwal Nauki 2022”;
- **TVP3 Gdańsk:** „Ludzie lasu”, „ABC szachów”, „Czytanie przed spaniem”, „Onkoczujni”, „Moja historia”, „Profilaktyka obrzęku limfatycznego” „Polacy na morze”, „Wielcy polscy ekonomiści na monetach kolekcjonerskich”;
- **TVP3 Gorzów Wielkopolski:** „Ukryte skarby”, „Astronarium”, „Kalejdoskop”, „Onkoczujni”, „Leśny kalejdoskop”, „Prosto z lasu”, „Pamięć i tożsamość”;
- **TVP3 Katowice:** „Ekonatura”, „Ekoagent”, „Bohaterowie zapomniani”, „Filmowa Encyklopedia Powstań Śląskich”, „Wielcy Polacy - nieznani wynalazcy”, „Kilof zamiast karabinu”;

- **TVP3 Kielce:** „Podróże z historią”, „Onkoczujni”, „Everyday English”, „Ahorá Español”, „Prosto z lasu”, „Astronarium”, „ABC zdrowia”, „Szlakiem miejsc niezwykłych”, „Sekrety świata”, „Moja historia”, „Księga obyczajów”, „Tajemnice Watykanu”, „Astronarium”, „Astronomia niepodległa. 100 lat polskiej astronomii”, „Dzieła, arcydzieła”, „Abecadło Astronomii”, „Historie i legendy zamków na Lubelszczyźnie”, „Przepis na dobrą rodzinę”, „Prosto z lasu”, „Było nie minęło - kronika zwiadowców”;
- **TVP3 Kraków:** „Onkoczujni”, „Prosto z lasu”, „Moja Historia”, „Magazyn Medyczny”, „Zdrowie dla ciebie”, „Z Archiwum TVP Kraków. Encyklopedia Tatrzaska”, „Opowieści z Collegium Maius”, „Marzyciele”, „Dzieła, arcydzieła”, „Wielcy z Małopolski”, „Ekspertyza”, „Kryptonim muzeum” „Koło się kręci”, „Młodzi zdolni Małopolanie”, „Śladami Eskulapa”, „Media story. Historia mediów”, „Tu wszystko jest Polską”;
- **TVP3 Lublin:** „Leśny kalejdoskop”, „Lubelski Lipiec 1980”, „13 grudnia 1981. Pamiętamy”, „Na przekór grudniowej nocy”, „Niezwyczajne historie z pocztówek”, „Małe dzieci - młodzi rodzice”, „Lubelskie Parki Krajobrazowe”, „Prosto z lasu”, „Starszaki”, „Bo my kochamy historię”, „Polacy na ratunek Żydom”, „Szlachetne zdrowie”, „Zdrowie w twoich rękach”, „Jedź na zdrowie”, „Onkoczujni”, „Moja historia”, „Szlakiem lubelskich sztetli”, „Dzieciaki zdolniaki”, „Reportaże kresowe”, „Reportaże z Ukrainy”, „Expo Dubaj - lubelski tydzień”, „Tak, jak byśmy nigdy nie istnieli”, „Zamość 1920 - przywrócić w pamięci”, „Tu i Teraz - widzę, słucham, pytam”, „Tydzień między nami”, „Moja historia”, „Ekologiczne 3R”, „Było nie minęło - kronika zwiadowców”; „Login – Nauka, „Design i Ty”;
- **TVP3 Łódź:** „Prosto z lasu”, „Moja historia”, „Onkoczujni”, „Tomek na granicach II Rzeczypospolitej”, „Konzentrationslager Stutthof”, „Łódzkie drogi ku wolności”, „Kryptolog z Łodzi”, „Kiedyś tu był obóz”, „Debata - 80 lat obozu przy ul. Przemysłowej w Łodzi”, „Ocalić od zapomnienia”, „Wieluń”, „W dolinach największych łódzkich rzek - Bzury, Pilicy i Warty”, „Skarby Łodzi”;
- **TVP3 Olsztyn:** „5 minut dla zdrowia”, „Nasze Zdrowie”, „Koniunkcja”, „Abecadło astronomii”, „Seans dla każdego”, „Skarbiec Sztuki Lubelszczyzny”, „Podróżnik kulturalny”, „Muzealne opowieści”, „Everyday English”, „Ahorá Español”, „Prosto z lasu”, „Podróże z historią”, „Przedziwna Puszcza Białowieska”, „L jak las”, „Tranzyt”, „Sekrety świata”, „Onkoczujni”, „Zdrowy Rozsądek”, „Podróże w przeszłość”, „Nasze Zdrowie”, „Zaćmienie”, „Tajemnice astronomii Kopernika”, „Kierunek Nauka”, „Geograficzne fenomeny Lubelszczyzny”, „Design i Ty”, „Czas w las”; „Abecadło Astronomii”;
- **TVP3 Opole:** „Abecadło astronomii”, „Bój o Śląsk”, „Medicus”, „Moja historia”, „Onkoczujni”, „Podróże z historią”, „Polska i świat z historią w tle”, „Prosto z lasu”, „Sekrety świata”, „Studencki kwadrans”, „Szlakiem miejsc niezwykłych - Pomniki Historii”, „Zamki kresowe Rzeczypospolitej”, „Ziemia przemówiła”, „Zakładka”, „Prosto z lasu”, „Politechnika dziecięca”, „Astronarium”, „Astronomia niepodległa”;
- **TVP3 Poznań:** „Zapomniane historie”; „Kobiety Powstania Wielkopolskiego”, „Zwycięstwo. Powstanie Wielkopolskie 1918-1919”, „Powstanie Wielkopolskie – Zwycięstwo”, „Mikrohistorie Powstania Wielkopolskiego”, „Bezpieczni w sieci ... i nie tylko”, „Medycyna i Ty”, „Onkoczujni”, „Moja historia”, „Trener osiedlowy

- i senioralny”, „Wielkopolski Informator Ekologiczny”, „Różnorodność biologiczna”, „Abecadło astronomii”, „Wielkopolska każdego dnia”, „Seans dla każdego”;
- **TVP3 Rzeszów:** „EDU Przystanek”, „Podkarpackie tablice i inskrypcje”, „Zakamarki Przeszłości”, „Kamienie pamięci”, „Osobliwości Podkarpacia”, „Moda na język polski”;
 - **TVP3 Szczecin:** „Archiwum zimnej wojny”, „Astronarium”, „Dama”, „Dawny Szczecin w obiektywie”, „Dzieci Wołynia”, „Europa z bliska”, „Grudzień nasz i wasz”, „Historia Mediów”, „Kłamstwa i mity Polski Ludowej”, „Listy do PRL-u”, „Marsz po prawdę”, „Moja historia”, „Onkoczujni”, „Podeptana godność. Wojskowe oddziały internowania 1982 – 1983”, „Pod osłoną nocy”, „Polskie dziedzictwo”, „Przestrzeń pamięci”, „Reportaże”, „Skarga”, „Smoleńsk”, „Szerokie tory”, „Śladami Eskulapa”, „Warszawa 1920. Portret zagrożonego miasta”, „Wojna światów”, „Wojownicy czasu”, „Zabić nadzieję”, „Złota kolekcja”;
 - **TVP3 Warszawa:** „Onkoczujni”, „Słowobranie”;
 - **TVP3 Wrocław:** „Góry zrodzone z morza”, „Johann Scheffler. Mistyczna opowieść”, „Tora i miecz”, „Prosto z lasu”, „Naturalnie Dolny Śląsk”.

W 2022 r. Telewizja Polska S.A. prowadziła także edukację związaną z **upowszechnianiem wiedzy o języku polskim**. W różnorodnych rodzajach audycji przypominała o roli i miejscu języka ojczystego w naszym życiu, popularyzowała wiedzę o języku polskim oraz podnosiła świadomość językową Polaków. Emitowane audycje były poddawane ocenie pod kątem ich poprawności i jakości od strony językowej. Wszelkie nieprawidłowości były analizowane i przekazywane autorom audycji w celu ich wyeliminowania. W roku 2022, audycje, które w różnorodnej formie promowały poprawną polszczyznę były nadawane w: TVP1, niektórych programach regionalnych, paśmie wspólnym TVP3 Regionalna. Jedną z nich była audycja „Słownik polsko@polski” - cykl prof. Jana Miodka poświęcony kulturze języka polskiego. Prowadzący omawiali błędy językowe popełniane przez dziennikarzy, internautów i polityków. Profesorowi towarzyszyła Justyna Konarska – Janus (doktor nauk humanistycznych, językoznawczyni i medioznawczyni). Do innych audycji służących podnoszeniu wiedzy na temat języka ojczystego nadanych w 2022 r. należały poradniki „Języczek uwagi” i „Polska z Miodkiem”. W programach ogólnokrajowych emitowano popularne teleturnieje wiedzy, m.in. „Gra słów. Krzyżówka” wymagający od uczestników wiedzy o języku polskim, a także teleturnieje „Familiada”, „Jeden z dziesięciu”, „Postaw na milion”, „Koło fortuny”, w których często padały pytania z zakresu wiedzy o języku polskim. Dzięki nim widzowie mogli wzbogacać zasób słownictwa. Kulturowaniu piękna języka polskiego służyły też filmy będące adaptacjami kanonów literatury polskiej. W ubiegłym roku były to m.in.: „Pan Tadeusz” – film fabularny wg Adama Mickiewicza, ekranizacje powieści Henryka Sienkiewicza: „Pan Wołodyjowski”, „Potop Redivivus” - projekt Filмотeki Narodowej, który powstał z potrzeby zaprezentowania współczesnej widowni "Potopu" na dużym i małym ekranie, w doskonałej jakości i nowej, atrakcyjnej formie, „Ogniem i mieczem”, „Quo vadis” i „W pustyni i w puszczy”. Przypomniano „Lalkę” Bolesława Prusa, serial „Nad Niemnem” - ekranizację powieści Elizy Orzeszkowej, serial „Chłopi” - ekranizację powieści Władysława Reymonta. Również polskie seriale fabularne emitowane w programach ogólnokrajowych ukazywały urodę i różnorodność naszego codziennego języka, a także zmiany, dokonujące się w języku

potocznym. W 2022 r. prowadzono również kampanię promującą Narodowe Czytanie. Lekturą jedenastej odsłony Narodowego Czytania były „Ballady i romanse” Adama Mickiewicza. W magazynie kulturalnym „Lajk!” (TVP2) prezentowano nowości literatury polskiej, a w „Pytaniu na śniadanie” (TVP2) nie tylko zachęcano do czytania, doradzano, jak rozbudzić w najmłodszych zainteresowanie książkami, jakie książki są najlepszym prezentem, ale także udzielano porad, jak rozwijać talent literacki u dzieci. W Międzynarodowym Dniu Języka Ojczystego promowano dbałość o czystość i poprawność w posługiwaniu się językiem polskim. Z tej okazji w „Pytaniu na śniadanie” podjęto temat: Nowe, ale także zapomniane słowa z naszego języka. Wiedzę o języku polskim upowszechniano także w innych wydaniach tej audycji.

W 2022 r. Telewizja Polska miała bogatą i wszechstronną ofertę **audycji poświęconych sportowi i rekreacji**. Promowano w nich sprawność fizyczną opartą na uczciwej rywalizacji i zespołowej współpracy, jak też sprzyjano integracji społecznej i rozbudzano zainteresowanie aktywnością ruchową. W 2022 r. skutki pandemii nie miały już takiego wpływu na wydarzenia sportowe jak to było w 2021 r. i najważniejsze wydarzenia sportowe odbyły się zgodnie z planem. **W 2022 r. TVP S.A. transmitowała następujące wydarzenia sportowe o randze międzynarodowej:**

- mecze mistrzostw świata Mundial Katar 2022 transmitowane na żywo w TVP1 i TVP2. Całe mecze były dostępne w Jedynce i Dwójce, nie tylko z polskim komentarzem, ale również z audiodeskrypcją i napisami;
- Igrzyska olimpijskie Pekin 2022 transmitowane w TVP 1. Pokazano wszystkie konkurencje z udziałem polskich sportowców. W „Olimpijskim studiu” dziennikarze i eksperci na gorąco komentowali wydarzenia z aren sportowych. Transmisje zajęły łącznie aż 250 godzin programu.

Do pozostałych wydarzeń transmitowanych i relacjonowanych przez TVP S.A. w 2022 r. należały, m.in.: rozgrywki piłkarskiej Ligi Mistrzów, Ekstraklasy i Ligi Narodów, mecze eliminacji mistrzostw i towarzyskie piłkarskiej reprezentacji Polski, mistrzostwa świata w lotach narciarskich, zawody Pucharu Świata w skokach narciarskich w Wiśle i Zakopanem, cykl zawodów Letniego Grand Prix w skokach narciarskich, mistrzostwa Polski w skokach narciarskich (lato i zima), mistrzostwa świata w siatkówce kobiet i mężczyzn, Liga Narodów w siatkówce kobiet i mężczyzn, kolarskie wyścig Tour de Pologne i Orlen Wyścig Narodów, rozgrywki Superligi piłkarek i piłkarzy ręcznych oraz Puchar Polski, mecze reprezentacji Polski kobiet i mężczyzn w piłce ręcznej, halowe mistrzostwa świata w lekkiej atletyce, mistrzostwa świata w lekkiej atletyce, drużynowe Mistrzostwa Europy w lekkiej atletyce, mityngi lekkoatletyczne w Polsce i za granicą, tenisowy turniej kobiet z cyklu WTA w Warszawie.

Zagadnienia związane ze sportem podejmowano **w paśmie wspólnym TVP3 Regionalna**, w którym nadawano „Regionalny magazyn sportowy”, a także w **programach regionalnych OTV:**

- w **TVP3 Białystok**: „Gala MMA – Michałowo 2022”, „IV Fiesta Balonowa 2022 – Dolina Narwi”, „Motorowodne Mistrzostwa Świata - Orlen Necko Endurance-Augustów 2022”, „Podlaska Gala Olimpijska - Bal Sportu 2022”, „Sport Tydzień”, „Sport niedziela”, „Sport sobota”;
- w **TVP3 Bydgoszcz**: „Młode polskie wiosta”, „Ogólne poruszenie” - cykl dyskusji „na żywo”, „Regionalny Tygodnik Sportowy”, „Wielka Wioślarska o Puchar Brdy”, „Sport Zbliżenia”, „To jest temat”, „Pierwszy skok to jak pierwsza miłość”, „Rozmowa dnia”, „Transmisje sportowe”;
- w **TVP3 Gdańsk**: „Panorama Sport”, „Jedenastka - magazyn piłkarski”, „Cały ten sport”, „Do sportu, gotowi, start”;
- w **TVP3 Gorzów Wlkp.** : „Sport”, „Magazyn koszykarski”, „Sport – flesz”, „Sport”, „59. Plebiscyt Sportowy „Gazety Lubuskiej”, „Puchar Świata we Florecie Kobiet”;
- w **TVP3 Katowice**: „Historie na medal”, „Narciarski weekend kamerki / Narciarski weekend magazyn”;
- **TVP3 Kielce**: „Kronika Bilardowych Mistrzostw Polski”, „Sport”, „Świątokrzyskie Gwiazdy Sportu”, „Korona nigdy nie zginie”, „Wokół Final Four”;
- w **TVP3 Kraków**: „Trykot z Orłem”, „Regionalny magazyn sportów zimowych (Ślizg)”, „Zimą w Małopolsce”, „Kronika sportowa”, „Więcej Sportu”, „Transmisje sportowe”, „Kilometry Odechów”, „Król strzelców”, „For Heroes - łączy ich wspólna pasja”;
- w **TVP3 Lublin**: „Azoty – kierunek sport”, „Sportowe Pasje”, „Tenisowe ABC”, „Mistrzostwa Świata w karate Tradycyjnym 2022”, „Magazyn sportowy”, „Transmisje sportowe”, „AVIA - 70 lat”, „60. Gala Kuriera Lubelskiego”;
- w **TVP3 Łódź**: „Sport”, „Magazyn sportowy”, „Transmisje sportowe”, „Przed ligą”, „Piłkarski talent”, „Sport po łódzku”, „Mecz Narodów 2022 im. Heleny Skrzydlewskiej”, „Kronika 33”, „Kronika Bełchatów CUP U – 13”, „Aktywizacja osób niepełnosprawnych przez sztukę i sport”, „Aktywni seniorzy”;
- w **TVP3 Olsztyn**: „Flesz Sport”, „Informacje Sport”, „Autofan.tv”, „5 minut dla zdrowia”;
- w **TVP3 Opole**: „Sport Opolski”, „Sport Opolski Extra”, „Transmisja sportowe”, „Reportaże sportowe TVP3 Opole”, „Sportowe przedpołudnie”, „Między nami jest chemia”, „Szkoła namysłowskich zapasów”, „Urodzone, by grać”, „Złote chwile opolskiego sportu”;
- w **TVP3 Poznań**: „Reportaż sportowy”, „100 wspomnień na 100 lecie Lecha”, „Sportowy weekend”, „Sport”, „Miłośnicy białej broni”, „Wiadomości sportowe”, „Reportaż sportowy”;
- w **TVP3 Rzeszów**: „Serwis sportowy”, „Sportowe Wydarzenia”, „Pełnosprawni”, „Rusz się człowieku”, „Sportowe Wydarzenia”, „Popołudnie z Telewizją Rzeszów”;
- w **TVP3 Szczecin**: „100 lat polskiego sportu”, „Kronika Obraz Dnia Sport”, „Sport”, „Pełnosprawni”, „Telenotatnik”;
- w **TVP3 Warszawa**: „Sport”, „Sport dla niesłyszących”, „Z boisk i stadionów Warszawy i Mazowsza”;
- w **TVP3 Wrocław**: „Fakty Sport”; „Gala Plebiscytu Sportowiec 2022”; „Kroniki sportowe”, „Międzynarodowy Turniej Siermięczy Dzieci Wratislavia Challenge”, „Puchar Świata we Florecie Kobiet”, „Ryszard Szurkowski-wyścig po życie”.

W 2022 r. Telewizja Polska włączyła się również w akcje i inne wydarzenia takie jak: „Tour de Pologne dla Amatorów”, „Mistrzyni w szkołach”, „Otylia Swim Tour”, „Otylia Swim Camp”, „Alternatywne Lekcje WF”. Były to inicjatywy związane z popularyzacją sportu masowego oraz sportu wśród najmłodszych.

4. Upowszechnianie edukacji obywatelskiej

W 2022 roku Telewizja Polska S.A. realizowała również obowiązki związane upowszechnianiem edukacji obywatelskiej. Jednym z elementów tej edukacji było nieodpłatne informowanie

w programach o prowadzonej przez organizacje pożytku publicznego nieodpłatnej działalności pożytku publicznego. Zgodnie z rozporządzeniem KRRiT z dnia 19 maja 2017 r., Spółka jest zobowiązana, jako nadawca publiczny, do zamieszczania w swoich programach (ogólnokrajowych, regionalnych) audycji dotyczących organizacji pożytku publicznego. W 2022 r. w paśmie wspólnym TVP3 i programie TVP1 nadawano magazyn cykliczny pn. „Pożyteczni.pl”, który prezentował dokonania i inicjatywy organizacji społecznych skupiających ludzi z pasją, aktywnie działających na rzecz innych i wykazujących się wrażliwością oraz obywatelską postawą w rozwiązywaniu problemów życia codziennego. Do najczęstszych tematów podejmowanych w tym cyklu należały: pomoc ubogim i potrzebującym, ochrona środowiska, działalność opiekuńczo-wychowawcza, rozwój lokalny, rozwój projektów społecznych, pomoc uzdolnionej młodzieży. Bardzo ważną formą promocji idei i działań organizacji pożytku publicznego były też kampanie społeczne. Spoty przygotowywane przez te organizacje były emitowane we wszystkich programach TVP. W 2022 roku takich kampanii społecznych organizacji posiadających status OPP zrealizowano kilkadziesiąt. Najczęściej kampanie dotyczyły ważnych problemów społecznych, zdrowia i jego profilaktyki oraz działań charytatywnych/pomocowych.

Z kolei w programach regionalnych TVP S.A. nadawano liczne magazyny służące edukacji obywatelskiej w kwestiach związanych z działalnością samorządową i rozwojem regionalnym, inicjatywami organizacji lokalnych, problemami społeczności lokalnych, sprzyjaniu integracji społecznej i pomocy osobom zagrożonym wykluczeniem społecznym (m.in. niepełnosprawnym, seniorom, bezrobotnym, mniejszości narodowych).

Oto przykładowe audycje nadane w 2022 r.: poświęcone ww. problematyce:

- **TVP3 Bydgoszcz:** „Solidarni”, „Razem dla regionu”, „Samorządni”, „Wspólny mianownik”, „Wspólna sprawa”, „Mocne wsparcie”;
- **TVP3 Gdańsk:** „Z paragonem”, „Moja praca”, „Forum Panoramy”;
- **TVP3 Kraków:** „Drugi Dom”, „Bezgraniczna pomoc”, „Tematy Dnia”, „Blżej polityki”, „Jedź bezpiecznie”, „Moja Rola”, „Wodna Odyseja”;
- **TVP3 Lublin:** „Strefa otwarta”; „Lubelskie Fundusze Europejskie”, „Samorządowy Kongres Trójmorza”, „Czwartkowe studio na tarasie”, „Dostępność plus”, „Lubelskie dla środowiska”, „Lubelskie na rynku pracy”, „Pora Seniora”, „Słownik nadziei”, „Lubelska agro wiosna”, „Agro wieści na lato”, „Lubelska agro jesień”, „Lubelska agro zima”, „Mieszkania wspomagane dla osób chorujących psychicznie”; „Lubelskie Fundusze Europejskie”;

- **TVP3 Łódź:** „Z paragonem”, „Kiedy, jak nie teraz”, „Aktywni seniorzy”, „Obalamy mity medyczne”, „Świadomy konsument”, „Strefa biznesu”, „Rozmowa dnia”;
- **TVP3 Olsztyn:** „Strefa otwarta”, „Opinie”, „Wstaje Nowy Dzień”;
- **TVP3 Poznań:** „Klub Podróżników w Czasie”;
- **TVP3 Rzeszów:** „Popołudnie z Telewizją Rzeszów”;
- **TVP3 Szczecin:** „Stacja Innowacja”, „Europa z bliska”;
- **TVP3 Warszawa:** „Warszawski dzień”.

VI. Informacja o realizacji zadań w zakresie dostarczania informacji, udostępniania dóbr kultury i sztuki, ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki i upowszechniania edukacji obywatelskiej w programach nadawanych przez TVN S.A. („TVN”), Telewizję Puls Sp. z o.o. („TV Puls”), Telewizję Polsat Sp. z o.o. („Polsat”, „TV4”)

Informację o realizacji zadań ustawowych wynikających z obowiązku transmisji obowiązkowej w programach nadawców koncesjonowanych Polsat, TVN, TV4, Puls opracowano w oparciu o informacje nadesłane przez nadawców.

Nadawcy programów: Polsat, TVN, TV 4, TV Puls – zostali poproszeni o przesłanie informacji za 2022 r. na temat realizacji w każdym z wymienionych programów następujących zadań:

- 1) dostarczania informacji,
- 2) udostępniania dóbr kultury i sztuki,
- 3) ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki,
- 4) upowszechniania edukacji obywatelskiej.

Należy zaznaczyć, że Ustawodawca nie określił w ustawie o radiofonii i telewizji, ani procentowo, ani godzinowo, czasu jaki nadawcy objęci transmisją obowiązkową powinni przeznaczyć w programach na każde z tych zadań.

1. Dostarczanie informacji

Podstawową formą realizowania tego zadania w programach objętych analizą były codzienne serwisy informacyjne oraz cotygodniowe magazyny specjalistyczne i audycje informacyjne.

W programach **TVN** i **Polsat** informacji dostarczano przede wszystkim poprzez serwisy informacyjne: *Wydarzenia* w Polsacie i *Fakty* w TVN. Poszczególne wydania *Wydarzeń* i *Faktów*, oprócz bieżących informacji politycznych, społecznych, gospodarczych czy kulturalnych zawierały również serwisy pogodowe i sportowe.

W 2022 r. w programie **Polsat** serwisy informacyjne co stanowiły **14,46%** rocznego czasu nadawania programu. *Wydarzenia* były emitowane w *prime time* oraz w godzinach popołudniowych. Udział informacji w programie Polsat był najwyższy spośród innych analizowanych tu programów telewizyjnych.

W programie **TVN** serwisy informacyjne stanowiły **5,40%** rocznego czasu nadawania programu. Audycje informacyjne w programie TVN emitowane były codziennie, w godzinach

największej oglądalności. Informacje zawierał także, choć w mniejszym wymiarze czasowym, magazyn poranny telewizji śniadaniowej *Dzień dobry TVN* (rozmowy z zaproszonymi gośćmi, relacje reporterów, ciekawostki ze świata nauki kultury, przeglądy prasy, plotki dotyczące celebrytów, prognoza pogody itp.) oraz jego wersja wakacyjna *Dzień dobry wakacje*.

W 2022 r. w programie **TV4** nie emitowano audycji o charakterze informacyjnym, natomiast elementy informacyjne występowały w programie **Interwencja**, w którym prezentowane i omawiane były problemy społeczne czy też wydarzenia polityczne. W ciągu całego roku w **TV4** audycja stanowiła ok. **0,47%** udziału w rozliczeniowym czasie nadawania.

W programie **TV Puls** informacja wyniosła **2,86%** rocznego czasu nadawania programu. Funkcje informacyjne w tym programie spełniała głównie audycja *Taki jest świat* z cotygodniowym przeglądem wydarzeń ze świata, wiadomościami politycznymi, gospodarczymi a także ciekawostkami naukowymi i informacjami z życia celebrytów. Nadawca nie emitował codziennych serwisów informacyjnych.

2. Udostępnianie dóbr kultury i sztuki

Jak wynika z danych przekazanych przez nadawcę, w programie **Polsat**, w 2022 r., nadano audycje udostępniające dobra kultury i sztuki, które stanowiły ponad **32,97%** rocznego czasu nadawania. Szczególnie duży udział miał w tym zakresie dwudniowy *Earth Festival* zatytułowany *Gwiazdy dla Czystej Polski*, który we współpracy z Telewizją POLSAT Sp. z o.o. zorganizowany był dzięki inicjatywie fundacji For Earth For Us, Stowarzyszeniem Program Czysta Polska oraz Uzdrowiskiem Termalnym Uniejów. Na scenie festiwalu wystąpili artyści, którym bliskie są działania na rzecz ochrony naturalnego środowiska. Założeniem wydarzenia jest inspirowanie oraz uświadamianie społeczeństwa, jak w prosty sposób można wprowadzać zmiany dla dobra ochrony środowiska planety i przyszłych pokoleń.

W programie **TVN** nadano audycje z obszaru kultury i sztuki, które stanowiły ponad **19,71%** czasu nadawania programu. Można do nich zaliczyć: *Galę Bestsellery Empiku 2021* – transmisję rozdania nagród dla twórców „Bestsellerów” i „Odkryć” Empiku, podczas której występowały gwiazdy polskiej muzyki; *Paszporty Polityki* – nominacje do nagród w siedmiu kategoriach: filmu, teatru, literatury, sztuk wizualnych, muzyki poważnej i popularnej oraz kultury cyfrowej.

W programie **TV 4** nadano audycje dotyczące kultury i sztuki, które stanowiły ponad **11,01%** czasu nadawania programu. Wśród nich znalazł się cykl *Gwiazdy kabaretu* z udziałem najpopularniejszych wykonawców polskiej sceny kabaretowej.

W programie **TV PULS** nadano audycje udostępniające dobra kultury i sztuki, które stanowiły ponad **0,92%** czasu nadawania programu. Wśród nich znalazły się audycje kabaretowe pod nazwą „*Mazurskie Noce Kabaretowe*” oraz filmy fabularne.

3. Ułatwianie korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki

Zadanie to było realizowane poprzez emisję filmów i seriali dokumentalnych o tematyce przyrodniczej, historycznej, audycji popularnonaukowych oraz poprzez transmisje i retransmisje meczów, zawodów i imprez sportowych.

W programie **Polsat** nadano audycje popularnonaukowe, które zajęły **0,99%** rocznego czasu nadawania. Do tej kategorii nadawca zaliczył m.in. audycje *Rolnicy Podlasia*. W kategorii audycji ułatwiających korzystanie z oświaty nadawca wymienił m.in. serial *Na ratunek 112* przybliżający pracę dyspozytorów Centrum Pogotowia Ratunkowego, film *Kamienie na szaniec* czy też film *Bitwa pod Wiedniem*. Audycje służące ułatwianiu korzystania z oświaty zajęły łącznie ponad **0,98%** rocznego czasu nadawania programu. W 2022 roku w Polsacie nadano audycje sportowe, które zajęły **0,18%** rocznego czasu nadawania. Były to np. transmisje i retransmisje meczów piłki nożnej, w tym Superpuchar Polski i Finał Pucharu Polski czy wyścigi Formuły 1.

W programie **TVN** w 2022 r. nadano audycje dokumentalne, które zajęły ponad **0,17%** rocznego czasu nadawania. Przykładowo były to: *Największe polskie katastrofy* – seria dokumentalna o najgroźniejszych katastrofach komunikacyjnych i budowlanych ostatnich lat. Audycje popularnonaukowe, zajęły **0,23%** rocznego czasu nadawania. Do tej kategorii nadawca zaliczył m.in. audycje *Jak to jest zrobione*. W 2022 roku w TVN nadano audycje sportowe, które zajęły **0,83%** rocznego czasu nadawania. Były to np. *Tenis: Turniej US Open*.

W programie **TV4** nadano audycje dokumentalne takie jak *Galileo*, w którym przybliżano widzom podstawy nauk przyrodniczych i popularyzowano najnowszą wiedzę z różnych dziedzin. Audycje popularnonaukowe zajęły **3,37%** rocznego czasu nadawania. Audycje popularnonaukowe, zajęły **2,86%** rocznego czasu nadawania. Do tej kategorii nadawca zaliczył m.in. audycje *Secret Life of the Zoo*. Sport zajmował w programie TV4 **2,29%** rocznego czasu nadawania. Były to głównie informacje i magazyny sportowe, m.in. magazyn *Trans World Sport*.

W **TV Puls** w 2022 r. nadawano programy pełniące funkcje edukacyjne. Zajęły one ok. **1,79%** czasu nadawania programu. Nadawca zakwalifikował w tej kategorii m.in. audycje *Wojciech Cejrowski Boso*. W programie TV Puls nie nadawano audycji służących ułatwieniu korzystania z dorobku nauki. Sport zajmował w programie TV Puls **0,02%** rocznego czasu nadawania, nadawca do tej kategorii zaliczył film *Pele: Narodziny legendy*.

4. Upowszechnianie edukacji obywatelskiej

Zgodnie z Kartą Edukacji Obywatelskiej i Edukacji o Prawach Człowieka Rady Europy Edukacja obywatelska oznacza szkolenia, podnoszenie świadomości, bieżące informowanie oraz działania, których celem jest wyposażenie w umiejętności oraz kształtowanie postaw mających wzmocnić realizację oraz obronę praw i obowiązków osób, tolerowanie różnorodności wraz z odgrywaniem aktywnej roli obywateli w społeczeństwie demokratycznym przy jednoczesnym promowaniu i ochronie mechanizmów demokracji oraz zasady rządów prawa.

Realizacja tego zadania w wymiarze ściśle edukacyjnym stanowi domenę mediów publicznych, w programach koncesjonowanych elementy edukacji obywatelskiej obecne są w audycjach ukazujących zasady funkcjonowania państwa demokratycznego i oraz prawa i obowiązki obywateli. Takimi audycjami były np. audycje interwencyjne, poświęcone nagłaśnianiu

patologii, które powstają w relacjach państwo – obywatel oraz wspieraniu obywateli w dochodzeniu swoich praw, np. w walce z nieuczciwymi pracodawcami czy urzędami.

W **Polsacie** były to audycje: *Państwo w Państwie*, *Nasz Nowy Dom* oraz *Interwencja*. Audycje, które nadawca zakwalifikował jako służące upowszechnianiu edukacji obywatelskiej zajęły **2,36%** rocznego czasu nadawania. W audycji *Państwo w państwie* nagłaśniane były przypadki nadużywania prawa wobec przedsiębiorców, korupcji, przemocy instytucjonalnej, czy nepotyzmu. Szczególną uwagę zwracano w niej na uświadamianie obywatelom ich praw, czemu służyła kontaktowa formuła audycji jak telefoniczne dyżury redakcyjne dla widzów z udziałem ekspertów. Audycja *Nasz Nowy Dom* prezentowała gruntowne remonty zaniedbanych domów, odmieniające życie rodzin wybranych przez producentów audycji.

W programie **TVN** edukacja obywatelska **9,54%** rocznego czasu nadawania programu. Cechy szeroko rozumianej edukacji obywatelskiej można odnaleźć m.in. w programie *Efekt Domina* czy też *Zalenski. Człowiek, który przeciwstawił się Putinowi*.

Edukacja obywatelska w programie **TV4** zajęła **15,80%** rocznego czasu nadawania. Do tej kategorii można zaliczyć audycję *Interwencja*, *Drogówka* oraz AE Single Subject Features: COVID vs The World.

Edukacja obywatelska w programie **TV Puls** zajęła **0,55%** rocznego czasu nadawania. Nadawca stosował bardzo szerokie rozumienie upowszechniania edukacji obywatelskiej. Do audycji pełniących tę funkcję zaliczył serial paradokumentalny *Lombard*, *Życie pod zastaw*, którego bohaterami są osoby znajdujące się w różnych, trudnych sytuacjach życiowych –zarówno osoby starsze, potrzebujące środków do życia, jak i młode, które na kilka dni zastawiają laptop czy telefon.

VII. Wyniki oceny realizacji transmisji obowiązkowej przez operatorów

Wszyscy operatorzy rozprowadzający programy w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego lub rozsiewczego satelitarnego oraz satelitarnie poinformowali o realizowaniu obowiązku określonego w art. 43 ust. 1 u.r.t. zgodnie ze Stanowiskiem KRRiT z dnia 17 listopada 2011 r. w sprawie interpretacji art. 43 ust. 1 ustawy o radiofonii i telewizji.

Na problemy z realizacją obowiązku wskazują natomiast operatorzy świadczący usługi w systemie teleinformatycznym: Netwizor Sp. z o.o. (usługa: WP PILOT), GoNET s.r.o. (usługa: goNET.TV), P4 Sp. z o.o. (usługi: PLAY NOW i PLAY NOW TV - świadczone za pośrednictwem aplikacji mobilnych, aplikacji na urządzenia z systemem Android TV, Smart TV, serwisu internetowego, dekodera TV BOX), CANAL+ Polska S.A. (usługa: serwis streamingowy CANAL+ - www.canalplus.com/pl, aplikacja „CANAL+”). Serwis CANAL+ jest dostępny na komputerach PC, Mac, smartfonach i tabletach z systemami iOS, Android, Windows, a także Apple TV+ i Android TV oraz AirPlay i Google Cast), VECTRA S.A. (usługa: dostępna za pośrednictwem dekodera Android TV, aplikacje mobilne - Android, iOS, strona internetowa), TVN S.A. (usługi: Player+ (<https://player.pl/playerplus/live>), Player+ BOX), Cyfrowy Polsat S.A. (usługi: EVOBOX

STREAM, EVOBOX IP oraz POLSAT BOX GO), ASTA-NET S.A. (usługa: MeeVu GO), – *problemy, na które wskazują operatorzy OTT zostały opisane w części IX. Wnioski.*

Należy podkreślić, że informacje o problemach operatorów spływają do KRRiT na bieżąco w zakresie otrzymywanych/proponowanych zgód na rozprowadzanie programów. Najczęściej są to pisma operatorów z prośbą o interwencję w zakresie porozumienia się z nadawcą w celu otrzymania wymaganej zgody na rozprowadzanie programów.

Wyjątkiem wśród w/w operatorów jest TVN S.A. (usługi PLAYER+ i PLAYER BOX) - Spółka zaskarżyła wezwanie Przewodniczącego do rozpoczęcia rozprowadzania programów wskazanych w art. 43 ust. 1 u.r.t. twierdząc, że świadczone przez Spółkę usługi nie podlegają regulacjom u.r.t.

Cyfrowy Polsat S.A., realizuje obowiązek wskazany w art. 43 ust. 1 u.r.t. w ramach satelitarnej platformy cyfrowej oraz usługi IPTV świadczonej z wykorzystaniem dekoderów Evobox IP. W przypadku usług „Telewizja internetowa” świadczonej z wykorzystaniem dekoderów Evobox Stream oraz w ramach serwisu internetowego POLSAT BOX GO operator rozprowadza programy „Polsat” oraz „TV4”, które są dostępne od najtańszego pakietu podstawowego.⁶

VIII. Wyniki oceny realizacji zasady *must offer* przez nadawców określonych w art. 43 ust. 1 u.r.t.

1. Telewizja Polsat Sp. z o.o. nadawca programów „Polsat” i „TV 4”

Spółka wskazała, że nieodpłatnie udostępnia programy objęte obowiązkiem wynikającym z art. 43 ust. 1 każdemu zainteresowanemu i uprawnionemu podmiotowi działającemu na terytorium Polski. Program jest udostępniany w jakości tożsamej z sygnałem dostępnym w naziemnej telewizji cyfrowej.

Operatorzy rozprowadzający programy w technologii CATV, satelitarnej i IPTV, mogą pobrać sygnał programów z nadajników naziemnej telewizji cyfrowej lub ze światłowodowego punktu wymiany ruchu.

W przypadku platform i playerów (OTT) Telewizja Polsat udziela licencji na rozprowadzanie programów objętych obowiązkiem *must offer/must carry* wyłącznie po uprzednim wezwaniu przez KRRiT. Wg. spółki ten tryb postępowania wynika z oceny ryzyka prawnego Telewizji Polsat związanego z systemem ochrony prawnoautorskiej, jakie płynie z realizacji art. 43 u.r.t. zgodnie z wykładnią zawartą w Stanowisku KRRiT z dnia 27 stycznia 2023 r., w którym to wyklucza się możliwość udostępniania sygnału nadawcy w jakimkolwiek przypadku, w tym m.in., dystrybucji on-line.

W przypadku operatorów rozprowadzających programy w Internecie Telewizja Polsat podkreśla, że na potrzeby operatorów proponuje rozwiązanie, w którym to dostarczałyby abonentom operatora sygnał Polsat i TV4 z nieobrandowanego CDN co w ocenie nadawcy

⁶ Informacje przedstawiono na podstawie przesłanych odpowiedzi nadawców.

realizowało by intencje ustawodawcy w zakresie powszechnego dostępu abonentów do określonych programów telewizyjnych, a to:

- operator odpowiadałby za wskazanie uprawnionych abonentów, którym nadawca może w imieniu operatora podać sygnał Polsat i TV4;
- operator zarządzałby ruchem w swojej sieci, z której korzystają jego abonenci;
- połączenie inicjowane jest przez operatora i to operator decydowałby kto może połączyć się z CDN nadawcy za pośrednictwem infrastruktury sieciowej operatora;
- nadawca, ani podmiot przez niego wskazany, bez wiedzy i zgody operatora nie mógłby samodzielnie przekazać sygnału do abonenta;
- urządzenia końcowe (set top box, wirtualny moduł) umożliwiające abonentom odbiór programów oraz systemy zabezpieczeń (DRM) należałyby do operatora;
- nadawca lub podmiot przez niego wskazany, nie miałby dostępu do informacji o ruchu w sieci operatora - jedyną informacją jaką będzie posiadałaby Telewizja Polsat lub podmiot przez nią wskazany jest ilość odsłon programów Polsat i TV 4, które to dane operator i tak byłby zobowiązany podać;
- nadawca, ani podmiot przez niego wskazany, nie gromadziłby danych o adresach IP, a jedynie wykorzystywałby je w trakcie operacji technicznej pomiędzy podmiotami;
- operator mógłby skonfigurować sieć w taki sposób, że wszyscy abonenci byłiby widoczni dla zewnętrznych serwerów, w tym CDN nadawcy, pod jednym współdzielonym adresem IP;
- Telewizja Polsat nie nakładałaby na operatora żadnych opłat, ani licencyjnych, ani technicznych, mimo dodatkowych kosztów, które będzie ponosić w związku z przygotowaniem (tj. kodowaniem źródła) strumienia, utrzymaniem platformy dystrybucyjnej (CDN) i właściwą obsługą ruchu.

Telewizja Polsat Sp. z o.o. poinformowała, że spotkała się z: przypadkami bezumownego rozprowadzania on-line programów objętych obowiązkiem *must offer/must carry*, co jest naruszeniem prawa nadawcy, m.in. prawa do nadania programu telewizyjnego; z problemami w zakresie rozliczania czasu reklamowego w programach *must offer/must carry*.

Ponadto Telewizja Polsat Sp. z o.o. postuluje: aby operator symetrycznie do zapisów art. 43 u.r.t. objęty został zakazem umieszczania reklam aktywujących się przy włączeniu, zastopowaniu lub wyłączeniu programów przez użytkownika; aby obowiązek *must offer/must carry* nie obejmował operatorów internetowych, a jeśli obowiązek ten miałby zostać utrzymany to proponuję rozwiązanie opisane powyżej (CDN); aby operatorzy zostali objęci obowiązkiem rozprowadzania/udostępniania sygnału programów w formie i zawartości tożsamej z sygnałem pierwotnym, a dopuszczalne zmiany miałyby wynikać jedynie z uwarunkowań technicznych danego systemu rozprowadzania programów i jego możliwości konwersji sygnału źródłowego; obowiązek udostępniania przez operatora programów wszystkim abonentom/użytkownikom powinien dotyczyć wyłącznie osób fizycznych i prawnych.

2. TVN S.A. nadawca programu „TVN”

Spółka poinformowała, że realizuje obowiązek *must offer* w odniesieniu do programu TVN, udzielając operatorom rozprowadzającym programy w sieciach telekomunikacyjnych zgód na rozprowadzanie (reemisję) programu TVN. W latach 2021 - 2022 Spółka udzieliła takich zgód (w formie umów licencyjnych lub zgód na reemisję) dla 22 operatorów sieci telekomunikacyjnych. Spółka nie uzależnia wydania takiej zgody od uiszczania jakiegokolwiek wynagrodzenia dla Spółki, w tym w szczególności z tytułu udzielenia licencji na korzystanie z nadania programu TVN.

Operatorom rozprowadzającym programy w Internecie TVN S.A. proponuje podpisanie porozumień dotyczących wydania zgody rozprowadzanie programu TVN w systemie teleinformatycznym przy zachowaniu następujących założeń:

- wyrażenie zgody na korzystanie z prawa pokrewnego do nadania programu telewizyjnego zgodnie z obowiązkiem wyrażonym w art. 43 ust. 2 u.r.t. bez obowiązku uiszczania jakiegokolwiek wynagrodzenia;
- udostępnienie programu ze źródła wskazanego przez Spółkę z CDN (Content Delivery Network) wskazanego przez Spółkę i abonentom serwisów internetowych dostarczane są strumienie sygnału kontrolowanego przez Spółkę. Dostawa sygnału z CDN Spółki pozwala operatorom internetowym na rozprowadzanie programu w swoim serwisie internetowym poprzez kontrolę udostępniania przez operatora linków URL do strumieni programu, wyłącznie na rzecz użytkowników serwisu internetowego operatora.

Spółka poinformowała, że w latach 2021 – 2022 udzieliła zgód na rozprowadzanie programu TVN w Internecie dla 15 operatorów, 6 z nich legalnie i w porozumieniu z nadawcą rozprowadza sygnał kanału TVN na swoich platformach internetowych, 4 z nich kwestionuje źródło dostawy sygnału przed KRRiT, a co najmniej dwóch operatorów rozprowadza program TVN bez uzgodnienia ze Spółką.

3. Telewizja Puls Sp. z o.o. nadawca programu „TV PULS”

Telewizja Puls Sp. z o.o. poinformowała, że nie istnieją zasadnicze problemy związane z realizacją obowiązku *must offer/must carry*. Zdarzają się przypadki prowadzenia długich negocjacji umów na rozprowadzanie programu z operatorami serwisów internetowych; w kilku przypadkach został przez operatorów zakwestionowany mechanizm Black-out; zdarzyły się przypadki, w których operatorzy rozpoczęli rozprowadzanie programu bez zgody Spółki. W większości przypadków udało się sprawnie zamknąć proces negocjacji i zawrzeć stosowane umowy z operatorami.

4. Telewizja Polska S.A. nadawca programów „TVP 1”, „TVP 2” i programów regionalnych TVP

Telewizja Polska S.A. poinformowała, że realizuje obowiązek określony w art. 43 ust. 1 zawierając z operatorami rozprowadzającymi programy w sieciach telekomunikacyjnych umowy na rozprowadzanie programów. Wskazano, że obecnie TVP współpracuje z około 300 operatorami w zakresie reemisji programów. Nadawca poinformował, że nie uzależnia

zawarcia umowy na rozprowadzanie programów od uiszczania jakiegokolwiek wynagrodzenia, w tym w związku z udzieleniem licencji na korzystanie z nadania Programów.

W ocenie Telewizji Polskiej S.A. operatorzy w większości wywiązują się z obowiązku udostępniania programów w każdym oferowanym pakiecie. W przypadku stwierdzenia przez TVP innej praktyki, operatorzy po otrzymaniu wezwania zazwyczaj szybko wprowadzają niezbędne zmiany w umieszczeniu programów w pakietach, dostosowując je do przepisów i stanowiska KRRiT.

Telewizja Polska S.A. poinformowała, że w jej ocenie obowiązkiem określonym w art. 43 u.r.t. objęto *wyłącznie operatorów, którzy dokonują przekazu satelitarnego lub w przewodowych sieciach zamkniętych telewizji kablowej lub opartych na protokole IP (IPTV), a nie usługodawców oferujących dostęp do programów telewizyjnych za pośrednictwem usług dostępu do Internetu.*

Wskazano, że w związku z wezwaniami Przewodniczącego KRRiT do udostępnienia programów TVP 1, TVP 2 i programów regionalnych, nadawca przedstawił umowy na rozprowadzanie programów także operatorom świadczącym usługi rozprowadzania programów w Internecie.

Telewizja Polska S.A. poinformowała także o rozprowadzaniu programów TVP bez zawartych umów, pomimo otrzymania propozycji ich zawarcia.

IX. Wnioski

1. Problemy z realizacją art. 43

Operatorzy rozprowadzający programy w Internecie zwracali uwagę na problemy z zawieraniem umów z nadawcami. Stanowisko KRRiT z dnia 22 maja 2018 r. w sprawie interpretacji art. 43 i art. 43a ustawy o radiofonii i telewizji wskazuje, że *dla rozpoczęcia rozprowadzania programów w zgodzie z tym przepisem, jak również z regulacjami ustawy z dnia 4 lutego 1994r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2017 r. poz. 880, z późn. zm.) konieczne jest uzyskanie stosownej zgody nadawcy.*

W komentarzu prof. Stanisława Piątka do ustawy o radiofonii i telewizji można przeczytać: ***Ponieważ wykonanie przez operatora obowiązku określonego w art. 43 ust. 1 jest uwarunkowane uzyskaniem zgody nadawcy na rozprowadzanie programu, określonej w art. 43 ust. 2, więc odmowa udzielenia takiej zgody przez nadawcę uchyla bezprawność zaniechania operatora. Z przepisów art. 43 nie wynika ustawowa zgoda na dysponowanie sygnałem programu w celu rozprowadzania. Naruszenie obowiązku określonego w art. 43a ust. 3 polega na zaniechaniu rozprowadzania i oferowania programu, który nadawca nieodpłatnie udostępnił operatorowi lub zaniechaniu publikacji informacji, że program jest przeznaczony do powszechnego i nieodpłatnego odbioru w multipleksie.***

Tym samym w przypadku odmowy udzielenia zgody na rozprowadzanie przez nadawcę, operator nie narusza obowiązku wskazanego w art. 43 ust. 1 u.r.t.

W przypadku operatorów świadczących usługi rozprowadzania programów w sieciach telekomunikacyjnych innych niż wykorzystywane do rozpowszechniania rozsiewczego naziemnego i rozsiewczego satelitarnego nie zgłoszono żadnych problemów z uzyskiwaniem zgód nadawców na rozprowadzanie programów objętych zasadą transmisji obowiązkowej.

Natomiast operatorzy prowadzący działalność w Internecie (OTT) wskazują szereg problemów:

1. Propozycje uzależniania przez nadawców zawarcia umowy na rozprowadzanie programów od zaakceptowania korzystania infrastruktury dystrybucyjnej opartej o CDN⁷ nadawcy, co grozi:
 - brakiem należytego zabezpieczenia jakości dostarczanej usługi w przypadku narzucenia obowiązku korzystania z CDN nadawcy oraz rozwiązań dotyczących ochrony treści, w tym ogólnie akceptowanych rozwiązań w postaci DRM⁸;
 - koniecznością integracji aplikacji operatora z systemem DRM nadawcy;
 - w niektórych rozwiązaniach zakłada się przesyłanie sygnału nadawcy w wersji niekodowanej, potencjalna integracja z DRM nadawcy następowałaby na późniejszym etapie. Oznacza to brak skutecznej ochrony sygnału przed piractwem na początkowym etapie dosyłu do operatora. Rozwiązanie to generuje dodatkowe koszty dla operatora związane z integracją systemów DRM. W przypadku przesyłania strumienia sygnału TV przez CDN operatora sygnał programu jest od początku skutecznie chroniony/szyfrowany przy użyciu funkcjonującego DRM operatora;
 - na rynku OTT nie ma jednolitego standardu rozprowadzania wideo w systemie teleinformatycznym. Dostosowanie do otrzymywania sygnałów telewizyjnych z różnych źródeł wymaga od operatora modyfikacji aplikacji i playerów co generuje nieuzasadnione koszty po stronie operatora. Dodatkowo operator nie ma pewności, że w ramach oferowanej klientom aplikacji uda się pogodzić różne rozwiązania proponowane przez nadawców w ramach dystrybucji sygnału z CDN nadawcy;
 - korzystania z CDN nadawcy spowoduje rozproszenie odpowiedzialności za jakość usługi, a w przypadku awarii klienci będą zgłaszać reklamacje operatorowi, natomiast operator będzie przekazywał zgłoszenie nadawcy – takie rozwiązanie wydłuża czas naprawy i rozmywa zakres odpowiedzialności;
 - brakiem możliwości zerowania ruchu w przypadku awarii podstawowego CDN nadawcy;
 - wykorzystanie CDN nadawcy mogą powodować występowanie problemów ze sprawnym zarządzaniem jakością dostarczanych usług - prawdopodobne jest nadawanie wyższego priorytetu własnym abonentom niż abonentom operatora, co może skutkować pogorszeniem jakości dostarczanych im usług;
 - nadawca uzyskuje techniczną możliwość pobierania informacji odnośnie adresów IP abonentów operatora oraz profilu generowanego ruchu w sieci;
 - brak możliwości wdrożenia systemu do pomiaru wyświetleń programu z poziomu urządzenia abonenckiego.

⁷ CDN - content delivery network (sieć dystrybucji treści).

⁸ DRM - digital rights management (system zarządzanie prawami cyfrowymi).

2. Uzależnienie zgody na rozprowadzanie programu od uiszczenia wynagrodzenia przez operatora na rzecz nadawcy, mimo że na podstawie art. 43 ust.2 u.r.t. nadawcy nie mają prawa uzależniać zgody na rozprowadzanie programów od uiszczenia jakiegokolwiek wynagrodzenia.
3. Umowy, które obejmują licencje wyłącznie w zakresie prawa do nadania, nie przenosząc koniecznych do rozprowadzania praw do audycji własnych.
4. Reemitowanie kanałów regionalnych w zależności od lokalizacji, wymóg ten nie ma zastosowania dla sieci mobilnych.
5. Warunek w postaci rozprowadzania programów „bez dodatkowych opłat” oraz „bez konieczności wykupienia przez abonenta jakiegokolwiek dodatkowej usługi”, obecnie istnieje praktyka oferowania przez operatorów pakietów o różnej zawartości programowej, co za tym idzie programy wskazane w art. 43 ust. 1 są oferowane od najniższego pakietu programowego (zgodnie ze Stanowiskiem KRRiT z dnia 17 listopada 2011 r.) i nie jest konieczne umieszczanie programów objętych zasadą transmisji obowiązkowej w pakietach droższych lub pakietach tematycznych typu „premium” w przypadku, jeżeli możliwość nabycia tych pakietów jest uzależniona przez Operatora od wcześniejszego nabycia przez abonenta pakietu tańszego (np. podstawowego) zawierającego programy określone w art. 43. ust. 1 u.r.t.
6. Warunek w postaci rozprowadzania programów „bez konieczności zarejestrowania konta i logowanie się na stronie Operatora lub w aplikacji Operatora”, z uwagi na istniejący system OTT (otwarta sieć internetowa) serwisy udostępniające treści audiowizualne wymagają od użytkowników rejestracji konta oraz logowania, by móc uzyskać dostęp do oferowanych treści (celem tego jest zabezpieczenie sygnału przed nieautoryzowanym dostępem).
7. Warunek w postaci rozprowadzania programów bez usuwania „komponentów sygnału” (teletekstu nadawcy), operatorzy kwestionują takie rozumienie warunku zachowania integralności programu, które obligowałoby ich do reemitowania również telegazety, która nie jest integralną częścią programu.
8. Warunek w postaci rozprowadzania programów w postaci tzw. upscaling lub downscaling, zastrzeżenie wśród Operatorów wynika z brzmienia tego zapisu, ponieważ sygnał rozpowszechniany jest przez nich w sposób wtórny (rozprowadzanie), co za tym idzie mogą występować różnice w zakresie jakości/rozdzielczości sygnału.

2. Propozycje działań w zakresie *must carry/must offer*

KRRiT proponuje rozszerzenie zasady *must carry/must offer* na **wszystkie programy telewizyjne rozpowszechniane w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksach o zasięgu ogólnokrajowym.**

W przypadku pakietu programów, programy objęte transmisją obowiązkową operator miałby rozprowadzać w każdym pakiecie programów, z wyjątkiem zakupu przez abonenta pojedynczych programów w ramach *oferty a la carte*.

KRRiT w dniu 25 sierpnia 2022 r. wydała **Stanowisko w sprawie usługi a la carte (pick-and-pay)**, w którym to stwierdziła, że: *Funkcjonujący na rynku operatorów model biznesowy opiera się na oferowaniu odbiorcom szeregu pakietów programów, których zawartość jest kształtowana przez operatorów lub częściowo narzucana przez nadawców (...) KRRiT stoi na stanowisku, że otwarty i pluralistyczny charakter rynku medialnego leży w interesie odbiorców mediów. W interesie odbiorców jest także możliwość wyboru zawartości nabywanej oferty programowej. (...) Dzięki wprowadzeniu możliwości oferowania przez operatorów pojedynczych programów – obok oferty pakietowej – odbiorcy zyskują możliwość wyboru rzeczywiście oglądanych programów oraz rzeczywistego dokonywania wyborów spośród opcji oferowanych przez operatorów. Tym samym zostanie rozszerzona sfera wolności i uprawnień odbiorców oferty płatnych platform telewizyjnych. Odbiorca wybierając programy, które chce oglądać i do których chce mieć dostęp, będzie mógł ponosić niższe koszty dostępu do płatnej telewizji.*

KRRiT uważa, że oferowanie odbiorcom pojedynczych programów, może również pomóc tradycyjnym operatorom utrzymać klientów coraz chętniej sięgających do oferty internetowej – usług przesyłania strumieniowego online – niewymagających zawierania długoterminowych umów operator/abonent (...)

Poniżej szczegółowe omówienie propozycji KRRiT w zakresie must carry/must offer:

1. Nadawcy, którzy powinni być objęci zasadą transmisji obowiązkowej

Zasadą must offer powinny zostać objęte wszystkie programy telewizyjne rozpowszechniane w sposób cyfrowy drogą rozsiewczą naziemną w multipleksach o zasięgu ogólnokrajowym.

W innym przypadku to KRRiT powinna ustalać na podstawie delegacji ustawowej (w drodze rozporządzenia) listę programów objętych transmisją obowiązkową.

Programy te powinny być udostępniane przez nadawców operatorom nieodpłatnie.

Programy nadawców naziemnych multipleksów cyfrowych (ze względu na wykorzystanie narodowych zasobów częstotliwości) powinny, bez utrudnień związanych z dostosowaniem technicznym, docierać do wszystkich odbiorców, także tych, którzy korzystają z oferty wszystkich platform płatnej telewizji.

Transmisją obowiązkową powinny zostać objęte także, programy radiowe i telewizyjne uruchamiane w sytuacjach kryzysowych i nadzwyczajnych na podstawie art. art. 144a ustawy Prawo telekomunikacyjne - uruchomione w celu zapewnienia okazjonalnego przekazu informacji.

Objęcie tych programów zasadą must carry jest bardzo ważne dla obywateli w sytuacji zagrożenia wojennego lub klęski żywiołowej, kiedy uzyskanie wiarygodnych i aktualnych informacji może ratować zdrowie i życie. Dlatego istotne jest z punktu bezpieczeństwa obywateli, by tego typu przekazy docierały do wszystkich odbiorców, także tych, którzy korzystają z oferty platform płatnej telewizji (kablowej, satelitarnej, Internet).

2. Operatorzy, którzy powinni podlegać obowiązkowi zasady must carry/must offer

Należy zachować ustawową neutralność technologiczną – zasada transmisji obowiązkowej powinna dotyczyć – na takich samych zasadach - wszystkich operatorów rozprowadzających programy, niezależnie od stosowanej technologii dotarcia do użytkownika końcowego.

Programy nadawców objętych zasadą transmisji obowiązkowej powinny, bez utrudnień związanych z dostosowaniem technicznym, docierać do wszystkich odbiorców, także tych, którzy korzystają z oferty wszystkich platform płatnej telewizji (kablowej, satelitarnej, Internet).

Niewątpliwie równe traktowanie podmiotów i dbanie o różnorodność możliwości dostępu do rozpowszechnianych treści jest jednym z narzędzi ochrony pluralizmu na rynku mediów elektronicznych.

Operatorzy powinni zostać zobowiązani do rozprowadzania tych programów od pakietu najtańszego (jeżeli stosują pakietyzację).

3. Kwestia usług *a la carte*

Jak wspomniano wyżej KRRiT w Stanowisku z dnia 25 sierpnia 2022 r., wyraża przekonanie, że otwarty i pluralistyczny charakter rynku medialnego leży w interesie odbiorców mediów.

Konstytucja RP gwarantuje wolność pozyskiwania informacji, co zostało już zabezpieczone przez zagwarantowanie odbiorcom dostępu do szerokiego spektrum programów telewizyjnych i radiowych. Umożliwienie odbiorcom wyboru pojedynczych programów z oferty operatorów – obok obecnie oferowanej formuły pakietów programowych – jest kolejnym etapem ochrony interesu odbiorców na rynku medialnym. Tym samym zostanie rozszerzona sfera wolności i uprawnień odbiorców oferty płatnych platform telewizyjnych.

Wydaje się, że należy jednak w ustawie zagwarantować, że obowiązek wprowadzenia oferty *a la carte* będzie ograniczony jedynie do operatorów mających techniczne możliwości realizacji tej formy dystrybucji programów (tej usługi).

4. Przepisy antydyskryminacyjne

Wprowadzenie przepisów wskazujących, że nadawca nie może w sposób dyskryminujący różnicować cen za udostępnianie do rozprowadzania tego samego programu lub pakietu tych samych programów operatorom rozprowadzającym programy, oraz że nadawca nie powinien uzależniać zawarcia umowy na rozprowadzanie programu od zawarcia umowy na rozprowadzanie programu lub pakietu programów innego niż ten, o który wystąpił operator, zapewnią ochrony operatorom w relacjach z działającymi z pozycji monopolisty nadawcami oraz zrównanie sytuacji małych i średnich operatorów z dużymi konkurentami.

Przepisy będą dotyczyć wyłącznie nadawców podlegających polskiej jurysdykcji. Jednak w świetle dotychczasowych doświadczeń, to właśnie największe polskie grupy medialne prowadziły działania, które można nazwać dyskryminacyjnymi wobec niektórych operatorów (m.in. ze względu na liczbę klientów lub stosowaną technologię dotarcia do użytkownika końcowego).

5. Kwestia EPG (*Electronic Program Guide*)

W związku z ograniczeniami technicznymi niektórych operatorów, obowiązek umieszczania programów w elektronicznym przewodniku po programach (EPG) powinien być uzależniony od możliwości technicznych operatora do realizacji tego obowiązku.

Obowiązek umieszczania programów w ramach EPG w określonej ustawowo kolejności mógłby zostać ograniczony do programów TVP1, TVP2, TVP3 (regionalny), TVP Info oraz TVP Kultura i ewentualnie rozszerzone o programy nadawców komercyjnych dziś objętych zasadą transmisji obowiązkowej Polsat, TV4, TV Puls, TVN.

Programy nadawcy publicznego, ze względu na swoją misję oraz finansowanie z daniny publicznej powinny być łatwe do odnalezienia (zasada możliwości bycia znalezionym - findability) w ofercie operatorów.

KRRiT stoi na stanowisku, które wyrażała niejednokrotnie, że platformy rozprowadzające programy w Internecie prowadzą taką samą działalność jak inni operatorzy rozprowadzający programy działający na polskim rynku.

W kwestii problemów operatorów rozprowadzających programy w Internecie (OTT) z uzyskaniem zgód nadawców na rozprowadzanie programów, wydaje się niezbędne zajęcie stanowiska regulacyjnego w tym zakresie przez KRRiT oraz inicjowanie rozwiązań ustawowych regulujących wskazane kwestie. Nadawcy budujący własne internetowe platformy rozprowadzania programów nie wydają się zainteresowani udostępnianiem swoich programów niezależnym podmiotom. Można uznać, że celem regulacji w zakresie *must carry* i *must offer*, jest dobro wyższe – powszechny i nie podlegający ograniczeniom społeczny interes dostępu do programów telewizyjnych wskazanych przez ustawodawcę w art. 43 ust. 1. Dlatego też należy założyć, że programy te mają, bez utrudnień związanych z dostosowaniem technicznym, docierać do wszystkich odbiorców niezależnie od technologii wykorzystywanej do odbioru programów.

KRRiT w związku z przedstawionymi powyżej problemami operatorów w zakresie udzielanych zgód przez nadawców zwróciła się o wydanie niezależnej opinii prawnej w sprawie rozprowadzania programów objętych obowiązkami *must carry/must offer* w zakresie warunków proponowanych przez nadawców w udzielanych zgodach i zawartych twierdzeniach:

- w kwestii nieodpłatnego dostępu abonentów do rozprowadzanych programów to problem do negocjacji i ustaleń operatora z nadawcą. Podkreślić należy, że nadawca ma prawo oczekiwać, że programy objęte transmisją obowiązkową będą udostępniane abonentom w taki sposób, który jest nieodpłatny i nie wymaga wykupienia żadnych dodatkowych usług, zaś to w jaki sposób ten nieodpłatny dostęp zapewnić to problem organizacyjny, który powinien rozwiązać operator odpowiednio dostosowując swoją ofertę;

- w kwestii rejestracji kont przez abonentów operatora, stwierdzić należy, że operator powinien mieć zapewnioną możliwość oczekiwania od abonenta rejestracji i założenia stosownego konta, do którego dostęp jest możliwy po zalogowaniu. Klauzula, która zakazuje operatorowi ww. działań powinna być uznana za niezgodną z prawem. Nadawca może natomiast sformułować odmienne wymaganie, a mianowicie oczekiwać, aby proces

logowania obejmował tylko dane, które są niezbędne do dokonania rejestracji, takie, jak w szczególności login, hasło itd., oraz dane konieczne operatorowi do tego, ażeby wywiązał się obowiązków wynikających dla niego ewentualnie z rozporządzenia 2017/1128;

- w kwestii warunku dotyczącego usuwania komponentów sygnału nadawcy, wątpliwości operatorów odnoszą się w szczególności do tego, czy jako integralną część programu telewizyjnego powinno się traktować teletekst, który wg. nich nie stanowi integralnej części programu. Na problem, czy nadawca może oczekiwać rozprowadzania przez operatora teletekstu trzeba spojrzeć przez pryzmat obowiązku „*must carry/must offer*”. Celem i funkcją tego obowiązku jest zapewnienie odbiorcom łatwej dostępności do treści, które są objęte tzw. transmisją obowiązkową. Nadawca przewiduje różnego rodzaju ułatwienia w korzystaniu z programów, takie jak napisy do filmów (CC, ang. Closed Captioning), czy wykaz najbliższych audycji (EPG, ang. Electronic Program Guide) i inne przekazy, jak np. teletekst. Nadawca ma obowiązek zezwolić operatorowi nieodpłatnie korzystać z nadania w celu reemisji. Nie jest jednak zakazane, ażeby nadawca uzależnił zgodę na rozprowadzanie programów od emisji z dodatkowymi funkcjonalnościami, takimi, jak w szczególności teletekst. Mieści się to w zakresie swobody umów i pozostaje w interesie beneficjentów obowiązku „*must carry/must offer*”, którymi są odbiorcy. Jednak podkreślenia wymaga fakt, że inna sytuacja występuje w przypadku serwisów OTT. Jeżeli operator, w ramach transmisji obowiązkowej, rozprowadza programy w powyższych serwisach, to nie ma możliwości udostępnić teletekstu nadawcy w tradycyjny sposób. Natomiast w takim przypadku można zaproponować nadawcy inne rozwiązanie np. umieszczenie przez dany serwis internetowy teletekstu nadawcy w formie odpowiednio oznaczonej zakładki na stronie internetowej danej telewizji. W ten sposób cel nadawcy zostałby osiągnięty;

- w kwestii tzw. upscaling/downscaling, zagadnienie to dotyczy w uproszczeniu tego, że operator jest zobowiązany do rozprowadzania sygnału w konkretnej jakości. Chodzi o to, żeby sygnał, który jest dostarczany, był oferowany bez dokonywania zmian polegających na pogorszeniu jakości bądź rozdzielczości. Operatorzy zwracają uwagę, że zwłaszcza w serwisach OTT, zważywszy na wykorzystywaną technologię strumieniowania danych, możliwe są nieznaczne różnice, gdy chodzi o jakość czy rozdzielczość sygnału w relacji do pierwotnego nadania. Dodać do tego należy, że to obniżenie jakości może być też wynikiem działania nagłych czynników, których operator nie był w stanie przewidzieć. Dlatego też operator powinien być zobowiązany do dostarczenia programu w jakości takiej, jak pierwotne nadanie, choć nie może to być umowa o rezultat, tzn. nie może ponosić winy za nieznaczne różnice_w jakości/rozdzielczości danego programu. Operator powinien być zobowiązany na zasadach starannego działania do zapewnienia jak najlepszej jakości/rozdzielczości programu.

W tym miejscu dodać należy, że *prof.* proponuje rozważenie propozycji, w której operator aby mógł ze względów technicznych rozprowadzać program sygnałem, którego jakość/rozdzielczość tylko nieznacznie różni się od pierwotnego nadania. Tym niemniej, w podobnych propozycjach niewystarczające jest jedynie poprzestanie na ogólnikowych określeniach, takich, jak „względy techniczne” i „nieznaczne różnice”. Najbezpieczniej byłoby doprecyzować parametry, w obrębie których może nastąpić obniżenie jakości sygnału oraz warunki, w jakich może do tego dojść.

KRRiT postuluje wprowadzenie do u.r.t. zasady *must measure* (możliwość bycia zmierzonym). Wprowadzenie tej zasady pozwoli także na pomiar widowni programów telewizyjnych rozprowadzanych w Internecie, co leży w ekonomicznym interesie nadawców. Brak pomiaru widowni korzystającej z Internetu do konsumpcji treści jest jednym z pól konfliktu nadawców i operatorów OTT.

Dodać należy, że KRRiT w dniu 27 stycznia 2022 r., w związku z problemami w zakresie realizacji zasady *must carry/must offer* wydała **Stanowisko w sprawie realizacji art. 43 i art. 43a u.r.t.**, w którym to stwierdziła, że: *W ocenie KRRiT celem ww. regulacji, w zakresie must carry i must offer, jest powszechny i niepodlegający ograniczeniom społeczny interes w dostępie do programów telewizyjnych wskazanych przez ustawodawcę w art. 43 ust. 1. Dlatego też programy te mają, bez utrudnień związanych z dostosowaniem technicznym, docierać do wszystkich odbiorców. KRRiT przypomina, że zgodnie z orzecznictwem sądowym, powstałym na tle stosowania art. 43 i 43a u.r.t. (m.in. wyrok Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 17 grudnia 2020 r., sygn. akt II GSK 1283/19, a także II GSK 1375/19) „Granice sprawy w rozpoznanej sprawie wyznaczają przepisy art. 43 i 43a u.r.t. Wykracza poza granice sprawy administracyjnej wyznaczonej tymi przepisami ocena stosunków o charakterze cywilnoprawnym, w tym w zakresie praw autorskich i licencji przysługujących do rozpowszechnianych i rozprowadzanych programów. Dlatego umowy regulujące stosunki w zakresie tych praw pozostają bez wpływu na uprawnienia i obowiązki wynikające z art. 43 i 43a u.r.t”. Zatem w ocenie KRRiT uprawnienia wynikające z przepisów pr. aut., powinny być wykonywane w sposób umożliwiający realizację zasady must carry/must offer wynikającej z art. 43 i 43a u.r.t. Warunkowanie zawarcia umowy na rozprowadzanie programu od uzyskania wynagrodzenia z tytułu udzielenia zgody na korzystanie z praw związanych z przynależnymi do nadawcy utworami oraz artystycznymi wykonaniami zawartymi w rozprowadzanym programie, prowadziłoby do obejścia przez nadawców art. 43 ust. 2. (...)*

Ponadto w ocenie KRRiT art. 43 ust. 2 i art. 43a ust. 1 u.r.t nie wskazują na możliwość uzależniania wyrażenia zgody przez nadawcę na rozprowadzenie programu od skorzystania przez operatora z systemu dystrybucyjnego „CDN” nadawcy. W opinii KRRiT dostarczanie sygnału bezpośrednio do abonentów z wykorzystaniem systemu dystrybucyjnego oraz infrastruktury dystrybucyjnej („CDN”) nadawcy programu lub podmiotu trzeciego wskazanego przez nadawcę nie może zostać uznane za rozprowadzanie programu (w rozumieniu art. 4 pkt 8 u.r.t.) przez operatora. Zgodnie z zawartą w art. 4 pkt. 8 u.r.t. definicją, rozprowadzanie polega na przejściu rozpowszechnionego programu, a następnie jego wtórnym rozpowszechnieniu. W ocenie KRRiT w omawianej sytuacji program byłby dostarczany przez nadawcę bezpośrednio do abonentów operatora, zatem program byłby udostępniany bezpośrednio abonentom, a nie operatorowi, zaś operator nie rozprowadzałby programu, do czego jest zobowiązany przepisami u.r.t., w tym art. 43 ust. 1 u.r.t. (...)

KRRiT proponuje także wprowadzenie ustawowego obowiązku na nadawców programów określonych w art. 43 ust. 1 u.r.t. do corocznego raportowania w zakresie:

1) dostarczania informacji,

- 2) udostępniania dóbr kultury i sztuki,
- 3) ułatwiania korzystania z oświaty, sportu i dorobku nauki,
- 4) upowszechniania edukacji obywatelskiej.

Ze względu na przedłużające się postępowania sądowe, wydaje się wskazane dokonanie zmiany art. 53 ust. 4 u.r.t, polegające na wydłużeniu okresu możliwości nałożenia kary w związku naruszeniem obowiązku wynikającego z art. 43 u.r.t.

Warszawa, dnia 5 grudnia 2023 r.

Przewodniczący
Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji

Maciej Świrski
Dokument podpisany elektronicznie